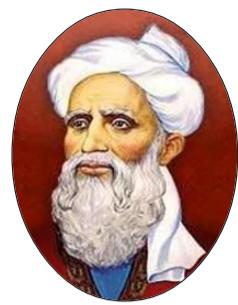

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj №9 (321) 8-уми ноябр соли 2021, душанбе (оғози нашр: соли 1994)

ФОЛИБИ ҶОЙИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ ВИЛОЯТӢ

Мӯҳтарамаи
Зиёвуддин

Аз 22-юм то 27-уми октябр даври вилоятии озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" дар шаҳри Бохтар ва Кӯлоб баргузор гардид. Донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ иштироқи фаъолона намуданд.

Натиҷаи озмун рӯзи 5-уми ноябр дар шаҳри Бохтар бо иштироқи раиси вилояти Хатлон Курбон Ҳакимзода ва фаъолони вилоят ҷамъбаст гардид. Аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ донишҷӯёни зерин ҷойҳои намоёнро соҳиб шуданд:

1. Мӯҳтарамаи Зиёвуддин, донишҷӯи соли 2-уми факултети филологияи хориҷӣ бо роҳбарии саромӯзгор Сайдова Нилуфар аз номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон" ҷойи якум;

2. Ҳусейнзода Шаҳноз, донишҷӯи соли 4-уми факултети филологияи рус бо роҳбарии номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Шарипова Одина аз номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон" ҷойи дуюм;

3. Зулфираи Сайвалий, донишҷӯи соли 4-уми факултети филологияи тоҷик ва журналистика бо роҳбарии номзади илмҳои филология, дотсент Ҷаҳонгир Рустамшо аз номинатсияи "Адабиёти муосир" ҷойи дуюм;

4. Сайдзода Тахмина, донишҷӯи соли 2-уми факултети филологияи хориҷӣ бо роҳбарии устод Зафар Мирзоён аз номинатсияи "Адабиёти классик" ҷойи сеюм.

Қайд намудан ба маврид аст, ки ғолибон ва роҳбаронашон аз тарафи раиси вилоят бо ифтихорномаву сипоснома ва маблағҳои пулӣ қадрдонӣ карда шуданд.

Садорати донишгоҳ донишҷӯёն ва роҳбаронашонро барои расидан ба ин муваффақият самимона табрик намуда, дар корҳои минбаъдаашон барор меҳоҳад.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН -
ҶАВОНМАРДЕ АЗ ТАБОРИ
ҚАҲРАМОНОН

С. 2

ФАЪОЛИЯТИ ДОНИШГОҲ
ДАР РАҶАМҲО

С. 9

ЗИНДАЮ ҶОВИД МОНД,
ҲАР КИ НАҚӮНОМ ЗИСТ!

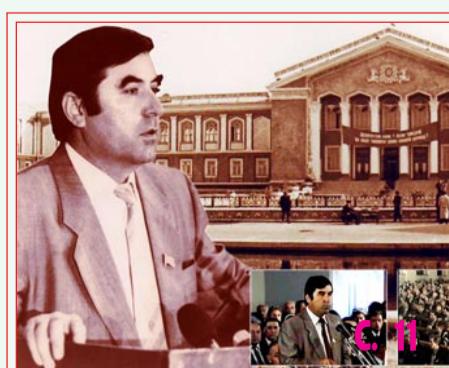

С. 5

МАЙКЛ ФАРАДЕЙ
КИСТ?

АНҶУМАНИ ВАҲДАТОФАР ВА
САРНАВИШТСОЗ

С. 3

ҲАРФИ
ДОНИШЧУ

С. 12-13

ДОВАРӢ ВА БАРДОШТ БО
КАМБУДИВУ ПЕШНИҲОДОТ

С. 7

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН - ҶАВОНМАРДЕ АЗ ТАБОРИ ҚАҲРАМОНОН

Гадомад ЗУЛФИЕВ,
номзади илмҳои филологӣ, сардори
шӯбҳан тайёркунӣ ва азвонтайёрунни
қадрҳои илмӣ-педагогӣ

Халқи тоҷик аз замонҳои дури таърихӣ ҳамчун халқи далеру часур ва ватандусту ватанпарвар шуҳрат дорад. Сарчашмаҳои мӯътамади таърихӣ шаҳодат медиҳанд, ки ин халқ барои озодӣ, истиқтол ва якпорчагии меҳани худ талошҳои беназир намуда, дар ин роҳи муқаддас чоннисорӣ намудаанд. Аз аҳди бостон то имрӯз ҳеч як таърихнигор дар ёд надорад, ки ин миллат ба қадси ғасбуғорат ба ин ва ё он сарзамиන дасти таҷо-вуз дароз карда бошад. Ҳамчунин, ба ҳеч як аҷнабии госиб Ватан - Модари худро таслим накардааст, чаро ки дар ин роҳи муқаддас ҳомиёне чун Кова, Спитамен, Муқаннаъ, Деваштич, Темурмалик, Восеъе ва садҳо нафар ҷонғидӯёни дигареро дорад, ки баҳри ҳифзи ному нангӣ миллат ҷоми шаҳодат нушидаанду қишинвар ба душман надодаанд.

Мардуми фарҳангсолор, маърифатпарвар, давлатсозу давлатдор ва меъмору шаҳрсоз борҳо аз ҳокистари сиёҳ эҳё шуда, дар мавзееъ ва ҷойҳои ҳуҷку холӣ давлатҳои мӯътамадин соҳта, барои мардумони худ шароиту имкониятҳои фаровони зисту зиндагиро бо истифода аз фарҳанду маърифати фитрӣ муҳайё сохтаанд. Далели ин гуфтаҳо шахсиятҳои таърихие чун Куруши Кабир, Ардашери Бобакони Сосонӣ, И smoили Сомонӣ ва Эмомали Раҳмон мебошанд. Куруши Кабир аз давлати фалаҷгашти Модҳо империяи бузурги Ҳаҳоманишиҳо созмон дод, ки назираш дар аҳди қадим вуҷуд надошт. Ардашери Бобакони Сосонӣ пас аз истилиою юнониён, ки дар собиқ ҳудуди империяи Ҳаҳоманишиҳо ҷуз бенизомиву паронандагӣ ҷизе боқӣ намонда буд, давлати бузургеро бо назардошти расму оини давлатдории пешин созмон дод, ки ба пешрафти илму фарҳанг ва тамаддунни минбаъдан ҳалиқои ориёниҳад асоси амиқ гузошт.

Баъд аз истилио араб натанҳо шаҳрҳои бостонии сарзамини Мовароуннаҳру Ҳурросон ба ҳок яксон гардиданд, балки тамоми сарвати зехни дар тӯли садсолаҳо андӯхтаи миллати тамадунофари тоҷику форс аз дасти ифротиёни мутассиб ба боди фано дода шуд. И smoили Сомонӣ ҳамчун бунёдгузори давлати миллии мутамаркази тоҷи-кон дар замони тамоман номусоиди сиёсиву иқтисодӣ ба давлати пуриқтидори миллӣ асос гузошт, ки дар сарзамиҳои зери идорааш забони тоҷикий, фарҳанг, анъана ва расму оини миллӣ-тоҷикий инкишоф ёфт.

шуд. Аз ин рӯ, ҳалқи ваҳшатзади тоҷик дигар ба касе ва ҷизе бовар надошта, барои начоти ҷони худ ва наздикунӣ пайвандонашон рӯ ба фирор, рӯ ба ғарби-ву гурбат оварданд, бехабар аз он ки ба ҷуз Ватан - Модар дигар касе ва дар ҳеч ҷой онҳоро интизор набуд. Воқеън ҳам дар ҳоки ғарibi ба сари мардуми пареншонгаштаи тоҷик чи рӯзҳои наҳс омад, ҳонандай огоҳ аз филми мустанади "Марди роҳ", ки тариқи телевизонҳои давлатӣ намоиш дода шуд, огоҳ гардидааст ва мо аз боз кардани ҷароҳатҳои қалби ҳанӯз ҳам ҳуншори мардуми ранҷидидан фирорӣ худдорӣ менамоем.

Маҳз дар ҷунин марҳилаи ҳассосу фонҷеабори таърихӣ фарзанди фарзонау шуҷои миллати тоҷик, Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомали Раҳмон чун вори-сони шуҷои миллати тавонии тоҷик бо дарки баланди масъулияти ватандорӣ, ба умри ҷавони худ нигоҳ накарда, мардонавор сина сипар намуда, зимоми давлатдории аз ҳар ҷиҳат фалаҷгашти Тоҷикистони тозаистикӯлро ба зимма гирифтанд, ки ин воқеън ҳам қаҳрамонист.

ЧАРО ОЛАМИ МОРО ИХОТАКУНАНДА РАНГОРАНГ АСТ?

Абдунаабій ТОШМАТОВ, номзади илмхөз физика-математика, дотсенти кафедраи физикии умумӣ ва назарияӣ

Бахшида ба "Бистсолагии омӯзиши илмҳои табиатшиносӣ, дақиқ Ҷаҳони риёзи"

Олами моро иҳотакунанда гайриодӣ гуногуранг аст, вай дар ҳақиқат аданашаванда мебошад. Ба мозим омад, ки ба баъзе ҳодисаҳои табииат маҳдуд шавем, ки дар назари мо шавқовар менамояд. Онҳоро мо кӯшиш намудем, ки аз нӯқтани назарӣ физикии омӯхтани ҳодисаҳои табииат, пеш аз ҳама, аҳамияти маърифатии қалон дорад. Олами моро иҳтакунанда - ин лабораторияи бузурги физики мебошад, ки ба таври айёни ягонагии манзараи олами физикии ва робитаҳои ҳодисаҳои физикро намоиш медиҳад.

Махсусан, қайд кардан лозим аст, ки ба қадри кофӣ амиқ омӯхтани физикии ҳодисаҳои табииат, асосан фақат дар давраи мозиҳ - дар натиҷаи муваффақиятҳои физикии мусосир (инчунин химия ва биология) ба даст оварда шуданд. Инчунин, дар хотир бояд овард, ки омӯзиши физикии ҳодисаҳои табииат имконият медиҳад, ки проблемаҳои гуногуни техникии бомуваффақият ҳал карда шаванд.

Омӯзиши табииат аз тарафи инсон, дарк кардани қонунҳои он, ошкор кардани аспори он - ҳамаи ин ҳамаи вақт олимонро дар ҳаяҷон мононда буд. Тасаввур кунед, ки шумо дар манзараи марғзори Офтоб истодаед, дар атроф чӣ қадар рангҳои равшани пуробуранг: алафу гиёҳҳои сабз, қоқуи зард, күлфинайи сурх, гули зангуладорӣ бунафш-кабуд! Лекин олам равшану пуробуранг фақат дар рӯзи равшан аст, аммо дар вақти шом ҳамаи предметҳо дар назар хокистаранг ва тира менамоянд, шаб бошад тамоман диди намешаванд.

Манбаи асосии рӯшноӣ дар Замин - ин Офтоб, кураи тафсони азим мебошад, ки дар қаърӣ он бефосила реаксияҳои (таассури) ядроӣ ба амал меоянд. Қисми энергияи ин реаксияҳоро Офтоб дар намуди рӯшноӣ ба мо мефиристонад.

Маҳз рӯшноӣ имконият медиҳад, ки олами атроф бо ҳамаи рангорангии худ бошкуҳ бошад.

Манбаи асосии рӯшноӣ дар Замин - ин Офтоб, кураи тафсони азим мебошад, ки дар қаърӣ он бефосила реаксияҳои (таассури) ядроӣ ба амал меоянд. Қисми энергияи ин реаксияҳоро Офтоб дар намуди рӯшноӣ ба мо мефиристонад.

Бо вучуди ин рӯшноӣ чист? Олимон оид ба ин масъала муддати садсолаҳо баҳус мунозира мекарданд, якеҳо ҳисоб мекарданд, ки рӯшноӣ - ин сели заррачаҳо мебошад, дигаре таҷрибаҳо гузаронида дар асоси он бо боварии комил тасдиқ мекарданд, ки рӯшноӣ ин мавҷ мебошад. Ошкор гардиҳ, ки ҳам инҳо ва ҳам онҳо ҳақ мебошанд, рӯшноӣ - ин мавҷи электромагнитӣ мебошад, ки онҳо ҳамчун мавҷи даванда тасаввур кардан мумкин аст. Мавҷро лаппишҳои майдонҳои электрикӣ ва магнитӣ эҷод менамояд, чӣ қадаре, ки басомади лаппиш зиёд

бошад, ҳамон қадар нурбарорӣ энергияро бо худ мебарад, ва дар ҳамин маврид нурбарориро ҳамчун сели заррачаҳо - фотонҳо (заррачаи элементарӣ - квант майдони электромагнитӣ) диди баромадан мумкин аст. Ҳоло ба мөхим аст, диди бароем, ки рӯшноӣ - ин мавҷ мебошад.

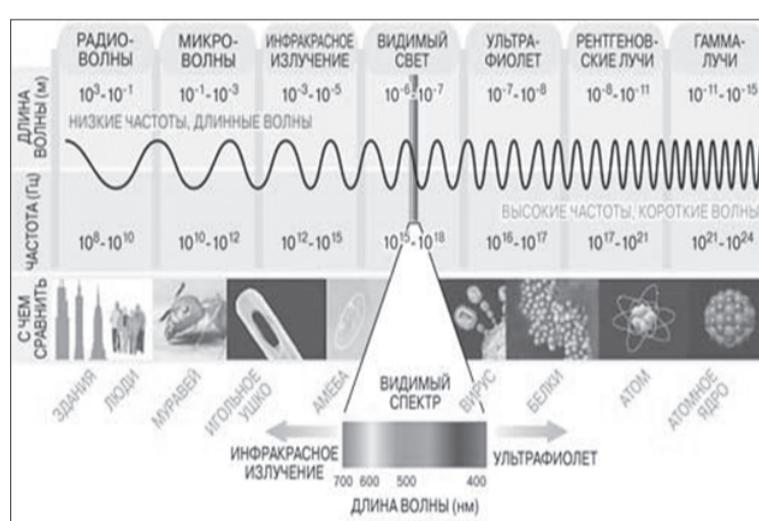
Чашми инсон (мутаассифона, эҳтимол, хушбахтона) қобилията дорад, ки нурҳои электромагнитиро фақат дар доираи бениҳоят хурди дарозиҳои мавҷ, аз 380 то 760нм (нанометрҳо, 1нм=?10⁻⁹ м) дарк намояд. Ин рӯшноии дидашавандаро фотосфера - нисбатан қабати маҳини Офтоб (гафсиаш камтар аз 300км) ҳориҷ мекунад. Агар рӯшноии "сафед"-и Офтобро аз рӯйи дарозии мавҷ пашн (таксим) намоем, он ғоҳ спектри (рахи рангай) ба ҷашми дидашавандана ба мояд - рангикамон ҳосил мешавад, ки дар он мавҷҳои дарозиашон гуногун, ҳамчун рангҳои гуногун дарк карда мешаванд: аз сурх (620 - 760нм) то бунафш (380 - 450нм).

Нурҳои дарозиҳои мавҷашон аз 760нм зиёдро, инфрасурх ва аз 380нм хурдро, ултра-бұнағаш меноманд, ки инсон қобилията дарк кардани онҳоро надоранд. Дар шабакияи ҷашми инсон ҳуҷайраҳои махсус - ретсепторҳо (нуги торҳои асабҳои ҳискунанда, ки таъсирро қабул мекунад) мавҷуд аст, ки барои аз худ (дарк) кардани ранг ҷавобгӯй мебошад. Онҳо шакли конусро доранд, барои ҳамин онҳоро боймичончаҳо (колбочкиами) меноманд. Дар инсон се намуди боймичончаҳо мавҷуд аст: якешон рӯшноиро дар соҳаи кабуд-бұнағаш аз ҳама беҳтар, дигарашон - дар соҳаи зард-сабз, сеюминашон - дар соҳаи сурх дарк мекунанд.

Бо вучуди ин ранги ашёҳои моро иҳотакунанда чиро муйян мекунад? Барои он ки ҷашми мо ягон предметро дарк намояд.

шабакияи ҷашми мо афтад.

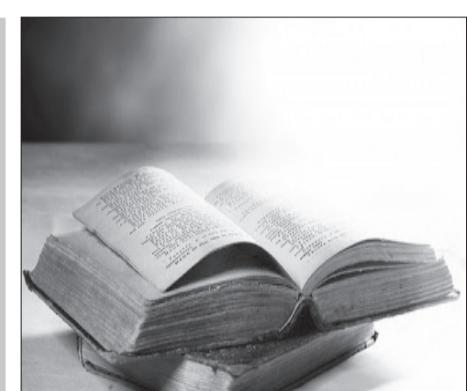
Предметҳои гуногун, вобаста аз он, ки онҳо аз қадом модда омода карда шудаанд (ё ин ки бо қадом ранг молида шудаанд), рӯшноиро ба таври гуногун фурӯ мебаранд. Вақте ки мөмкун, ки: "Тӯбча сурх аст", онро дар назар дөрем, ки рӯшноии аз сатҳи он инъикосшуда фақат ба он ретсепторҳои шабакияи ҷашми таъсир мекунанд, ки ба ранги сурх ҳассос мебошанд. Ва ин маъни онро дорад, ки ранги (краска) молида шуда дар сатҳи тӯбча ҳамаи нурҳои рӯшноиро, ба ғайр аз ранги сурх фурӯ мебарад. Предмет худ аз худ, дорои ягон ранг нест, ранг ҳангоми инъикоси мавҷҳои электромагнитии доираи (диапазони) биниши инсон аз он пайдо мешавад. Агар аз шумо ҳоҳиш намоянд: гуед ки, қоязде ки дар лифофаи бастаи сиёҳи мӯҳр гузаштасуда ҷойгир аст, қадом рангро дорад, шумо бе ҳеч саҳву хато, метавонед ҷавоб дигед, ки "Ҳеч қадом!". Ва агар сатҳи сурхро бо рӯшноии сабз равшан намоем, он ғоҳ вай дар назар сиёҳ менамоем.

яд, барои он ки рӯшноии сабз дар таркибаш нурхоро доро нест, ки ба ранги сурх ҷавобгӯй бошад. Бештар аз ҳама модда рӯшноии қисмҳои гуногуни спектри дидашавандаро фурӯ мебарад. Молекулаи хлорофилл (моддаҳои сабзест, ки ба растанӣ ранги сабз мебаҳшад), мисол, рӯшноиро дар соҳаи сурх ва кабуд фурӯ мебарад, ва мавҷҳои инъикосшуда бошад, ранги сабзро медиҳанд. Дар натиҷа ин мөтавонем аз ҷангалзорҳо ва гиёҳҳои алафҳои сабз лаззат барем.

Барои чӣ як ҳад моддаҳои рӯшноии сабзро фурӯ мебаранд, ва дигарашон - сурхро? Ин бо соҳти молекулаҳо, ки аз он модда иборат аст, муйян карда мешавад. Таъсириҳамдигарии модда бо нурҳои рӯшноӣ ҳамин тавр ба амал меояд, ки ба як қабул кардан, як молекула фақат як миқдори рӯшноиро, ба тарзи дигар гӯем, як қванти (заррачаи элементарӣ - фотон) рӯшноӣ ё ин ки фотонро (ана барои ҳамин тасаввуроти оид ба рӯшноӣ ҳамчун сели заррачаҳо ба кор омад!) "фурӯ мебарад". Энергияи фотон бевосита бо басомади нурбарорӣ (ҳар қадар ки энергия зиёд бошад - ҳамон қадар басомад зиёд мешавад) алоқаманд мебошад. Фотонро фурӯ бурда, молекула ба савияи энергетикии баландтар мегузарад ва энергияи молекулаҳо номунтазам, ҷаҳишмонанд меафзояд. Барои ҳамин молекула на дилҳоҳ мавҷҳои электромагнитиро, балки фақат ҳамон мавҷҳо, ки аз рӯйи бузургии "микдор" мувофиқат мекунад, фурӯ мебарад.

Аз ин ҷо ҳулоса баровардан мумкин аст, ки ягон предмет, худ аз худ ранг ҳамин тавариф мешавад, ранг аз интиҳобан фурӯ бурдани рӯшноии дидашавандаро аз тарафи модда пайдо мешавад. Ва азбаски дар олами мөтавонем аз ҷангалзорҳо ва гиёҳҳои алафҳои сабз лаззат барем.

АНДЕШАҲОИ ҲАКИМОН

Хонумҳо мардони тарсу ва шармину хичолатиро хуш надоранд, гурбаҳо мушҳои мулоҳизакор ва боэҳтиётро.

Ҳикмати олмонӣ
XXXX

Эътиқод бисёр вақт душмани хатарноктарини ҳақиқат аст.

Фридрих Нитше
XXXX

Эътиқод зиндон аст.

Фридрих Нитше
XXXX

Пурсаброни интизорӣ кашидан маънини фикр карданро дорад.

Фридрих Нитше
XXXX

Мо фақат дар оғӯши табииат худро озоду хушҳол ва сабукрӯҳ ҳис мекунем, чунки табииат коре ба неку бади мо надорад ва дар бораи мо ў ҳукму қазоват намекунад.

Фридрих Нитше
XXXX

Одамон дар ҳар давру замон, дар айни замон низ, ихтиёран зери бори ғуломӣ меравандаро орзу озод кардан худро доранд. Зоро агар касаз се як қисми рӯзро барои худ истифода набарад, ў ғулом аст, гарчанде вазир ё коргар бошад.

Фридрих Нитше
XXXX

Дар байнин одамон зистон осон нест, чунки хомӯш будан бисёр душвор аст.

Фридрих Нитше
XXXX

Дорой одамро на озоду на соҳибхтиёр, балки банду гирифтор месозад.

Фридрих Нитше
XXXX

Аз бузургӣ то шармандагӣ як қадамро аст.

Наполеон
XXXX

Умединан шармандагӣ дар болои рӯди пуртӯғёни сарозер ҷоршишавандаро зиндагӣ.

Фридрих Нитше
XXXX

Дар бораи худ умуман чизе нагуфтан риёкорӣ, дурӯғии хеле мӯҳтарамонаст.

Фридрих Нитше
XXXX

Кирми зери по ба худ мепечад, чунин рафтораш оқилона аст. Ў бо ин роҳ имкони боз аз нав зери лагад монданро камтар мекунад. Иро дар забони ахлоқ фурӯтани меноманд.

Фридрих Нитше
XXXX

Оқибати корҳои анҷомдодаи мо рӯзе аз гиребонамон мегирад ва барояш таомонан фарқ надорад, ки оё мо дар ин муддат "ислоҳ шудаем" ё не.

Фридрих Нитше
XXXX

Пешай қасб сутунмӯҳраи зиндагист.

Фридрих Нитше
XXXX

Калид барои кулли илмҳо аломати савол аст.

О. Балзак

ЗИНДАЮ ҶОВИД МОНД, ҲАР КИ НАҚУНОМ ЗИСТ!

Ҳамчун инсон ба дунё омадан, ҳамчун инсон зистан ва ҳамчун инсон аз дунё рафтани рисолати инсони асил мебошад. Чун ба саҳифаҳои таърих назар меафканем, ҳушбахтона, ин гуна инсонҳоро мебинем ва туфайли ҳастии ин марвориди беназир зиндагиро хушу гуворо мебинем. Ҳар як давру замон ба ҳастии ин нобигагон эҳтиёҷ дорад ва онҳоянд, ки чароғафрӯзи имрӯзу фардои моянд. Ин зумра инсонҳо на барои худ, балки барои ҳушбахтии чомеа ҳастии ҳешро мебахшанд барои онҳо дар зиндагӣ ба гайр аз инсон будан, соҳибмайрифат будан, умрро сарфи илм соҳтанд, нағърасони ҳалқу Ватан будан дигар чизе арзиш надорад. Ин натиҷагириҳо аз маънои пурраи ҳаёт, чи гунае, ки аллома Иқболи Лоҳурӣ мефармояд:

Ҳаёт аст дар оташи худ тапидан,
Хуш он дам, ки ин нуқтаро боз ёбӣ.
Агар з-оташи дил шароре бигири,
Тавон кард зери фалак офтобӣ.

Баҳраёб шуда, аз оташи қабли ҳеш шарор гирифта, ба зиндагӣ гармӣ ва равшан баҳшиданд. Инсонҳои поктинату бошараф некбину некмазҳар ҳар лаҳзанд умрашонро нисори саодату ҳушбахтии мардум месозанд ва ба зиндагӣ бо нигоҳи ҳайроҳонаю дилгарм назар меафкананд.

МО АЗ ОН ШУКРУЗОРЭМ, КИ ЧУНИН ШАҲСИЯТҲОИ МАҲБУБУ ГИРОМӢ, БОМАЪРИФАТУ ИБРАТОМӢ, ЗИНДАГИАФРӮЗУ МЕХРУБОН, САОДАТМАНДУ ГИРОМИТАБОР БО МО УМР БА САР БУРДААНДУ МЕБАРанд. Яке аз чунин шаҳсиятҳои покдили соҳибэҳтиром, дарёдилу соҳибфазилат ва ҳалиму ғамгузори дуру наздик академики Академияи илмҳои педагогии Федератсияи Руссия, профессори Донишгоҳои давлатии Бохтар ва Кӯлоб, инсони ба дилу дидоҳо ошно Ҷумъа Шарифов буданд.

Ҳаёти ин марди наҷиб аз як дехаи хурди ноҳияни кӯҳистони Мӯйминобод (дехаи Қипчок) оғоз ёфта, парвози баланди ўба дуриҳои дур вусъат гирифт. Устод пайраҳои зиёди ҳаёти пуртӯғёнро, ки аз шебу фарозҳои афзун иборат буд, бо матонат, часорат, шикебой ва гайрату ҳиммат гузошта, аз он қулбори ҳешро ганӣ соҳта буд.

Таҳсил дар мактаби деха барои Ҷ. Шарифов оғози фаъолияти илмомӯзӣ буд. Чун шаву Ҷарбати донишгирӣ ўро ёвар гарди, дигар майлу ҳоҳиҳои баҷагӣ ўро фаромӯш соҳтанд. Суҳани устодон ба дили пурҳарораташ аланга меафканд ва ҳарорат ва таппиши онро баланд месоҳт. Агарчи солҳо басо вазнин ва шароитҳои рӯзгор басо нобасомон буданд, нерӯи тавони ҷозибай илм ўро дар канор намонд. Баъди ҳатми мактаб ба факултаи физика - математикаи Донишкадаи давлатии педагогии шаҳри Кӯлоб доҳил шуда, бо азму талоши қавӣ ба донишмӯзӣ идома баҳшид. Ҳаёти донишҷӯи он аҳд бениҳоят душвору сангин буд. Одитарин шароитҳо барои донишҷӯу намерасид, аммо тамоми душвориҳо назди иродai ҷавонӣ соҳибзазм бечора монданд. Бо вуҷуди мавҷуд будани маводҳои таълими ӯ ба дастгирӣ ва ёрмандии устодон барои фатҳи қуллаҳои нав ба нав роҳ пеш мегирифт. Донишгоҳ барои муҳассили ҷавон мактаби

бузурги зиндагӣ гашт. Барои ҷавони боғайрату ҷасур ва босабру тамкин ҳар як рӯзи умр самараҳои худро ба бор меөвард. Ўсоли 1962 донишкадаро бо ихтиносии омӯзгори фанни физика - математика ҳатми намуд ва бо роҳҳати Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ноҳияи Камсомолобод (ҳоло Нурабод) ба кор фиристода шуд. Ҳаёти воқеъ акнун оғоз ёфт. Ба қавли шоир:

Маёро базм бар соҳил, ки он ҷо,
Навои зиндагонӣ нармҳез аст.
Ба дарё ғалту бо маёваш даромез,
Ҳаёти ҷовидон андар ситеz аст.

Устод бо тамоми ҳастӣ вориди дарёи пурситети зиндагӣ гарди. Талошҳои шабонарӯзӣ мекард, ки ба мақсади ҳеш - савдоноксозии толибимон комёб шавад, мутолия мекард, таҷриба меомӯҳт, озмомашҳо мегузаронид, то дурри мақсад ба каф ояд. Албатта, натиҷаҳо дастрас мешуданд, аммо барои ў ин басандад набуд. Ҳадафи ў пурра баҳравар намудани шогирдон аз асосҳои илм буд. Пайи ин мақсад бо ҷисму ҷон талош мекард. Дар баробари машғул гардидан ба таълиму тарбия дар ҳаёти ҷамъияти ба сиёсии қишинвар иштирок менамуд. Ҳамзамон, бо масъулияти омӯзгорӣ ба фаъолияти ҷамъияти машғул буд. Масъулияти қотиби ташкилоти камсомолии совҳози "Ғарм", ки роҳбарии онро Т. Улҷабоев (собиқ котиби КМҲҚҴ Тоҷикистон) ба ўҳда дошт, пеш мебурд. Шиносои устод Ҷумъа Шарифов бо ин шаҳсияти сиёсӣ ба мағкураи ў таҷаввулоти тозаро ба бор овард. Баъди се соли фаъолияти ў соли 1965 ба шаҳри Душанбе ба кор омад. Муддати як сол дар мактабҳои 55, 57, 15 омӯзгори ҷавонон аз фанни математика дарс гуфт. Маҳбубияти устод тадриҷан зиёд гардида, кордонӣ ва ташабbusкорияш рӯ ба рушд доштанд, аммо бо сабаби нобасомонии ҳаёти оиласави онвақта мачбур шуд ба зодгоҳаш ба гардад.

Аз рӯи ҷоқеият ў мебоист дар дехот мезист ва ба рӯзгори оила расидагӣ мекард. Ин вазъ барои ояди ҷавони боғазу дониш ва ояндабин ҳеле пурхатар буд. Ўволидонашро розӣ карда тавонист, ки фаъолияташро дар шаҳри Кӯлоб идома баҳшад. Ҳамин тавр аз соли 1966 сар карда, ҳаёти устод Ҷ. Шарифов ба донишкадаи азизаш вобаста гашт. Дар кафедраи методикаи таълими математика аз вазифаи ассистент то мудири кафедраи корд. Дар раванди машғул шудан ба таълиму тарбияи донишҷӯён ба корҳои илми тадқиқӣ машғул гардида, ба навиштани тезисҳо, мақолаҳо, дастурҳои таълимӣ оғоз намуд. Соли 1973 ба аспирантураи назди Донишкадаи омӯзгории шаҳри Душанбе доҳил шуда, дар мавзӯи "Роҳҳои самараноки ташкили корҳои мустақилонаи хонандагон дар ҷараёни ҳалли масъалаҳои курси геометрия" бо роҳбарии бузургтарин математик-методисти замони Шӯравӣ Р.С. Черкасов ба фаъолияти таҳқиқӣ пардоҳт. Соли 1980 рисолаи номзадии худро дифоъ намуда, сазовори дарҷаи илми номзади илмҳои педагогӣ гашт. Соли 1982 ба вазифаи декани факултети математикаи таълимин шуда, барои пешвурди кори он тадбирҳои зарурӣ меандешад. Дар як муддати кӯтоҳ обрӯю нуғузи факултет зиёд гардида, сатҳу сифати қадрҳои омӯзгории иҳтиносии математика баланд гарди. Аммо шавӯи ҳаваси тадқиқоти оlimi ҷавонро ором намегузошт. Аз ин рӯ, аз соли 1984 сар карда, ба навиштани рисолаи докторӣ дар мавзӯи "Асосҳои дидактикаи ташаккули малакаҳои кори мустақилонаи донишҷӯён дар ҷараёни таълим" шурӯй намуд. Бо ин мақсад тӯли солҳои 1987-1989 дар донишгоҳи омӯзгории шаҳри Москва ба вазифаи ҳодими қалони илмӣ адой вазифа намуда, таҳқиқоти пурарзиши ҳешро бо роҳбарии оlimi ҷавони варзидаи шӯравӣ муратtab месоҳт. Рисола соли 1990 ба анҷом расид, аммо нооромиҳои сиёсӣ ва пош хӯрдани давлати абарқудрати шӯравӣ анҷом ёфт. Вазъи иҷтимоӣ ва сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон низ дин

гар ба идома баҳшидани корҳо имкон намедод. Баъди ба эътидол омадани низоми сиёсии қишинвар Тоҷикистон тадриҷан ба ҳолати эътидол омада, ҳамаи соҳаҳои ҳаёт бо маҷрои навин ворид шуд. Соли 1997 устод рисолаи доктори яшро бомувафқият дифоъ намуда, соҳиби унвони доктори илмҳои педагогӣ гашт.

Дар душвортарин лаҳзаҳо, ки аксар олимии таркии вазифа, қасбият ва донишгоҳ намуданд, устод ба кори худ содиқ монд. Бо мушкилтарин рӯзгор умр ба сар бурд, вале ба кори худ идома дод. Устод ба ҳамин тулӯи нав умедвор буд ва ин тулӯи оғоз ёфт ва боз илму маориф ба низоми аввали барагашт. Пайваста мутолия менамуд, мақолаҳои мена-вишт, таҷрибаҳо гузаронид, натиҷагири мекард, шоғирдонар дар роҳи корҳои эҷодӣ ва таҳқиқоти роҳнамоӣ мекард. Ўдар мудҳиштарин лаҳзаҳои ҳаёташ низ ба кори илмӣ машғул шуда, ҳаёту мамони ҳешро дар он мединд.

Бо тақозои замон соли 2000-ум устод барои кор ба Донишгоҳи давлатии Бохтар (собиқ Қурғонеппа) рафт, аммо ҳамкории ҳешро аз донишгоҳи азизаш Донишгоҳи давлатии Кӯлоб намеканд. Дар як замони кӯтоҳ дар таҷдиди Донишгоҳи давлатии Бохтар кӯшиш намуда, барои бо тавононии гузашта барқарор соҳтани он саҳм гирифт. Мақолаҳои илми методӣ ва оммавии устод на танҳо дар Тоҷикистон, балки дар Москва, Киев, Алмато ҷоп гардида, нуғузи илми тоҷикро баланд мегардонид.

Дар давоми умр гаштани ҷоқеият ҳаш устод Ҷ. Шарифов бо унвонҳои ифтихорӣ сарфароз гардонид. Соли 1963 дар ноҳияи Комсомолобод ҳангоми ба кори омӯзгорӣ шурӯй намуданаш бо унвони "Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон" қадрӣ шудааст. Соли 1979 ба унвони "Аълоҷии мактабҳои олии Иттиҳодияи Шӯравӣ", соли 1985 ба унвони "Аълоҷии мактабҳои олии Иттиҳодияи Шӯравӣ", соли 1991 "Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон", соли 1998 "Муаллими соли донишгоҳ"-и Кӯлоб, солҳои 2000-2003 "Муаллими соли донишгоҳ (Қурғонеппа)", соли 2007 "Олимии соли вилоят" сарфароз гардонид. Аз соли 2007 академики АИПИ Руссия эътироф шудааст.

Бо роҳбарии профессор Ҷ. Шарифов ҳафт нафар унвонҷӯн-Қурбонҷон Однамадов, Ҷамshed Шукӯров, Ҳолмурод Раҷабов, Давлатбӣ Мӯъминова, Ш. Мусавири, Р. Ҳудойназаров, А. Пирназаров ва се нафар аспирантон-Ниёзов Ҷонмаҳмад Муродовиҷ, М. Акбарова, Парвонай Ҳусмон рисолаи номзадии ҳешро ҳимоя намуда, ба шоҳроҳи васеи илим ворид гардиданд.

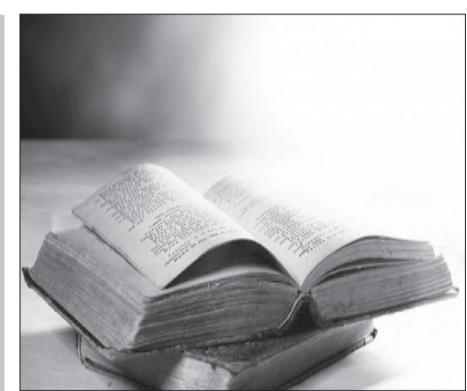
Дар давоми фаъолияти зиёда аз 60-солаи ҳеш устод Ҷ. Шарифов зиёда аз 500 мақолаҳо, 120 дастурӯи монографияҳо, 9 китоби дарсӣ барои муассисаҳои миёна ва олии таълиф намуда, барои илм ва маорифи тоҷик мероси пурғановате боқӣ гузошт.

Устод Ҷумъа Шарифов рӯзи 26.04.2021 баъди беморӣ начандон тӯлонӣ олами ҳастиро падрӯд гуфта, сафари оҳират карданд. Ба қавли Ҳаким Ҳайём:

Ҳайём, ки ҳаймаҳои ҳикмат медиҳум,
Дар кураи ғам фитоду ногоҳ бисӯҳум.
Ҳайёти аҷал таноби умраш бибурид,
Далполи азал ба ройгонаш бифурӯҳум.

Ҳаёти устод барои шоғирдон намунаи ибрат мебошад. Мактаби устод барои шоғирдон, мактаби инсоният, илм, садоқат ба ҳалқи Ватан, самимият ва арзишҳои инсонӣ ва маънавӣ мебошад. Ҷо ў чун устоди ҳалиму меҳрубон, инсони соҳибдилу боғазилат, олими сермаҳсулу серкор, шаҳсияти мұтабару соҳибэҳтиром дар қалби мо бокӣ мемонад. Ба ибораи шоир:

Ҷонмаҳмад НИЁЗОВ, номзади
илмҳои педагогӣ, дотсент,
Зафархон ИМОМОВ, декани
факултети физика ва математика,
Шамсiddин ШАРИПОВ, муаллими
калон

АНДЕШАҲОИ ҲАКИМОН

Ҳирад қобилияти дидани алоқаи кулл бо ҷузъ аст.

Кант

XXXX

Ба суханони худу бегонаҳо бовар нақунед, танҳо ба корҳои худу дигарон бовар намоед.

Л. Толстой

XXXX

Беҳбудӣ ҳама вақт ва ҳама ҷо аз риояи ду шарт ҳосил мешавад: аввал дуруст муайян кардан ҳадафи ниҳоии ҳама анвои фаъолият ва дуюм дарёғти воқитаҳои даҳлдоре, ки ба сӯи ҳадафҳои ниҳоӣ мебаранд.

Арасту

XXXX

Аз ҳама ҳушбахт ҳамонест, ки фақат аз худаш вобаста аст.

Цицерон

XXXX

Дар сарнавишт тасодуфе нест, инсони худ сарнавиштсоз аст, на ин ки сарнавиштро истиқбол мегирад.

Л. Толстой

XXXX

Ба ҳама писанд омадан ҳунарест, ки ҳеч кас аз ўҳдаи он намебарояд.

Зарбулмасали олмонӣ

XXXX

Ҳазору як навъи беморӣ ҳаст, вале саломатӣ якст.

Мақоли мардумӣ

XXXX

Зарурат мушовири беҳтарин аст.

Волфганг Гётე

XXXX

Ҳақиқат дар май ниҳон аст. Яъне дар ин замон кас бояд маст бошад, то сухани ростро ба забон орад.

Ҳикмати олмонӣ

XXXX

ТАҲАММУЛГАРОЙ ВА ИНСОНДУСТИ ДАР ОСОРИ АЛИИ ҲАМАДОНИЙ

Асоzода Хотам Разаб, номзади илмҳои филологӣ

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллиат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Рахмон дар суханрони худ дар Симпозиуми байнапарварӣ баҳшида ба 700-умин согларди таваллуди Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ бо нигаронӣ аз хурӯчи равияҳои тундгаро дар кишвар изҳори ақида карда, ба аҳли ҷомеа рӯ оварда гуфта буданд: "Дар шароите ҷиравияҳои тундгаро ва низоҳои диниву мазҳабӣ дар баъзе манотики дунё торафт вусъат мебанд, ақидаҳои мутафаккиро нишонди, амсоли Амири Ҳамадонӣ арзиши бештар пайдо мекунад. Аз ин рӯ, зиёниён ва олимону донишмандон, уламои динӣ ва аҳли ҷомеа зарур аст, ки дар асоси андешаҳои ҳакимонаи ин қабил донишварон ба мӯқобили ҳама гуна зуҳуроти ҳурофпарастӣ, экстремизму терроризму ва дигар падидаҳои нангин садо баъланҷ кунанд ва дар зеҳни мардум, ҳусусан наврасону ҷавонон, ташаккул додану решадор соҳтани ғояҳои инсондустӣ, таҳаммулгарой, сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва таҳқими ваҳдати миллӣ мунтазам кор кунанд".

Роҷеъ ба Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва осори ў сухан ронда, набояд фаромӯш созем, ки мутафаккир фарзанди замони ҳеш буд ва бешак фарномбари он идеология буданд, ки дар ҷомеа ҳуқмронӣ дошт. Сарчашмаи асосии таълифоти Амир Кабир Қуръон ва аҳодиси набавӣ мебошанд. Аз таҳлили осори дар баробари Қуръон ва аҳодиси набавӣ Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ба ҷунуни ҳулоса омадан мумкин аст, ки аллома дар баъни таълимоти ҳеш аз осору эҷод ба ғояҳои пешқадаму башардӯстони намояндагони машҳури ҷараёнҳои мухталифи фалсафаву адаб, аз қабили Абъоҳомиди Ғазолӣ, Шайх Фаридуддини Аттор, Ибни Арабӣ, Саноӣ, Наҷмиддини Кубро, Маҳмуди Шабустарӣ, Ҷалолиддини Румӣ, Фирдавсӣ, Рӯдакӣ, Шайх Алоуддавлаи Симонӣ, Умарӣ Ҳайём, Саъдии Шерозӣ, Ҳофизи Шерозӣ ва монанди инҳо фаровон истифода намудааст.

Алии Ҳамадонӣ сабки таълифи вижай ҳешро дошт. Ҳам дар оғариниши асарҳои назмӣ ва ҳам осори насрӣ услуби маъмулии замонаш, яъне истифода ва такя ба оёти Қуръон ва ҳадисҳои Пайғамбарро (с) хуб кор фармуда, дар мавриди шарҳу таҳлили ин ва ё он мавзӯй ақидаҳои ҳешро устодона баён месозад.

Аз маҷмӯи масъалаҳои асарҳои Алии Ҳамадонӣ маълум мегардад, ки ў бештар ба мавзӯҳои таҳаммулгарой, инсондустӣ, мавзӯҳои ҳуқуқи волидайн ва муносиботи байниҳамдигарии завҷ ва завҷа, мақому мартабаи зан, бародарию дӯстӣ, ҳимояи адли шоҳи одил, шуқри неъмат ва мартабаи сабру анвои сабр ва ғайраҳо андешаҳои қобили таваҷҷӯҳ рондааст.

Таҳлилу пешниҳодоти ниҳоят барҷаста то борикбинона ва афкори пешқадами ў аз равия ва таълоботи таассути мазҳабӣ болотар қарор доранд. Ин ҷо ёдоварии як байти Мавлоно Ҷомиро, ки як аср баъди бузургвр зиндагӣ кард ба мақсад муносиб медонем:

Зи ҳафтоду ду миллиат кард Ҷомӣ рӯ ба ишқи ту, Бале, ошиқ надорад мазҳабҳо.

Ба қавли уламои исломшинос, пайравони беш аз 70 равия, ҷараён ва мазҳабҳои гунонги исломӣ якка ягона будани Аллоҳро қабул доранд, Ҳазрати Муҳаммад

Олими шинохтаи покистонӣ Аҳмад Ҳасани Донӣ борҳо ба шаҳри Кӯлоб мақбараи Мир Сайид Алии Ҳамадониро зиёрат кардааст. Ў ҳангоми сафари оҳирини худ (бори панҷум соли 1995) хотироташро оид ба аллома ҷунуни баёен кардааст: "...Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ориф, шоир, мутафаккир, сарвари оқил, мураббии дурандеш, пуштибони мардуми ранҷбар буд ва мусулмонони ҷаҳонро сабақ медод: дарси мӯҳабbat, дарси вахдат ва эътиқод".

(с)-ро ҳамчун пайғамбари оҳирзамон эътироф мекунанд, Қуръонро китоби осмонӣ медонанд, vale дар фаъолият ба мазҳабу равия ва ҷараёнҳои гунонгун тақсим мешаванд.

Дар натиҷа иҳтилоф, гунонғирию гунонғандеш ривоҷ ёфта, ғоҳо боиси пайдо шудани таассути бузург, донишмандони оқилу доно, алломаҳои нозукбину дурандеш тавассути ранҷу заҳмати зиёд, махсусан тақвою парҳезкорӣ ба зинаҳои олии маърифати Илҳоӣ мерасанд. Агар мақсаду мароми пайравони шариат тавассути анҷоми аҳқоми шаръӣ, алалхусус намоз, рӯза, закот ва ҳаҷ танҳо василаи ворид шудан ба биҳишт бошад, пас, аҳли маърифат аз Ҳудо танҳо дидори муборакро тақозо доранд.

Вақте ки тири мӯҳаббати маъшуқ дар қалби ошиқ асар кард, ў девонаи шайдои олами фонӣ мегардад. Пайи дарёfti мазҳабба ба дашту даман, кӯҳу саҳро ва амомини мухталиф сафар мекунад, то аз он нишоне ёбад. Ҷунончи Алии Ҳамадонӣ мифармояд:

Дилоро, к-аз ғами ишқаш

сари мӯе ҳабар бошад,

Зи ташрифи балоу дӯст

бар вай сад асар бошад.

Касе чун газмази масташ

зи зулфи ў парешон шуд,

Зи ному нанғу куфру дин

ба кулли бехабар бошад...

Гадоero, ки бо султони

бехамто бувад савдо,

Дилаш пайваста решу айш

таалҳу дуда тар бошад...

Ва ниҳоят, риёзат ва заҳматҳои бардамои ошиқро ба соҳили мурод мерасонад ва бо шӯру шавқи рӯҳӣ ва дарёfti ҳузуру ҳаловати қалбӣ фарғед мезанад:

Ошиқон акси рӯҳат

дар ҳама ашё бинанд,

Сари саевдои ту дар сина

хуваидо бинанд.

Ҳар киро як нафасе бо ту

муҳаъе гардад,

Ду ҷаҳон пеши дараиш

айш муҳанно бинанд.

Мусаллам аст, ки асарҳои намояндагони илму адаби асарҳои миёна чун узви ҷомеа аз иҳтилофот ва зидиятҳои замон қанора набуданд. Аз мутолиаи бардавоми осори Алии Ҳамадонӣ ошкор мегардад, ки аллома дар як қатор асарҳояш таълоботи равияни Накшbandияро бештар тарафдорӣ кардааст. Ў дунёи фониро дар ҷандин рисолаҳои ҳадиси машҳури Расули Ақрам (с) "Аддунё - мазраату оҳират" яъне "Дунё зироатгоҳи оҳират аст"-ро далел оварда, таъқид менамояд, ки он ҷо ки дар дунё мекорӣ, дар оҳират ҳамон медаравӣ. Ҷунончи, дар "Захират-ул-мулук" омад:

Эй ки дар дунё нарафти

бар сироталмустақим,

Дар қиёмат бар сиротат

ҷои ташвиш асту бим

Қалби зарандӯд настонанд

дар бозори ҳашар,

Холисӣ бояд, ки аз оташ

бурун ояд салим.

Ба қавли доираҳои таҳқiq, Алии Ҳамадонӣ ақидаҳои ирфонии ҳудро аз равияни Қуръони оғоз намуда, дар ҷараёни Накшbandия инкишоғ дода, дар силсилаи Ҳамадониро побанди ҷараёнҳои ҷудогона, махсусан эмисар ё мубалғиги равияни ташайъю ҳисобидан нораво ва айни ҷоҳилист. Олими амрикӣ Герҳард Бовен-

ринг ҳангоми баррасии ин маъсала ва муйян кардани ақида ва ҷаҳонни Алии Ҳамадонӣ чунин ишора мекунад: "Шахсият ва андешаи Ҳамадонӣ ба як оҳангे аз тазод мушахас мешавад, ки бар таҷриба дин ва нигориши ирфониаш соя афқанд. Ҳарчанд ў ҳудашро аз аҳлоғи содот (ҳонадони Пайғамбар) дар назар гирифта ва дар мачмӯа аҳодиси арабӣ ба Али (а) ҷойгоҳи вижаде додааст ва баъдҳо тавасути муридонаш ба Алии Ҳамадонӣ малақаб шуд ва бо ин вучӯд тибқи маъмӯл ба мазҳаби аҳли суннат эътиқод дошт ва мутавoliyin ба яке аз ду мазҳаби аҳли суннат мутааллиқ буд. Ў ба мазҳаби ҳанаға шурӯй қард, аммо баъд аз дидани дунё, ки дар он Имом Шоғейр Ҳазрати Муҳаммад (с) мулоқот қард ва ба мактаби шоғейр тағири мазҳаб дод".

Олими шинохтаи покистонӣ Аҳмад Ҳасани Донӣ борҳо ба шаҳри Кӯлоб мақбараи Мир Сайид Алии Ҳамадониро зиёрат кардааст. Ў ҳангоми сафари оҳирини худ (бори панҷум соли 1995) хотироташро оид ба аллома ҷунуни баёен кардааст: "...Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ориф, шоир, мутафаккир, сарвари оқил, мураббии дурандеш, пуштибони мардуми ранҷбар буд ва мусулмонони ҷаҳонро сабақ медод: дарси мӯҳабbat, дарси вахдат ва эътиқод".

Дарвожеъ, Алии Ҳамадонӣ дар муносибати бардамои оин, мазҳабу равияҳои гунонгун замон сад дар сад тарафдор ва давомдиҳандай ақидаҳои ҳакимона, таҳаммулгарой ва инсондустони Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ мебошад. Ҷуноне дар ин порҷа:

Худо ҳоҳад зи бандо бандагиро,

Расул ҳоҳад зи уммат пайраевиро...

Машав сӯғию мулло,

Шайхи Қанъон,

Мусулмон шав, мусулмон.

"Мусулмон"-и Мавлоно ва Алии Ҳамадонӣ шаҳсест, ки "аз даст ва забони ў қасе озор намеёбад", ҳамеша дар тақопӯ ва ишқу мӯҳаббати Ҳолиқи ҳуд волою шайдост. Алии Ҳамадонӣ тарбияи майнавии инсони комилро ҳамчун руҳни боэътиимиди ташаккули шаҳсият ниҳоят муҳим шуғорида, одамонро ба иҷрои амалҳои солҳа, аз қабили таҳаммулгарой, инсондустӣ, саҳоватмандию ҳайроҳӣ, дур будан аз кизбу дурӯғ, наммомӣ ва ғаммозӣ, фоҷирию бадаҳлоқӣ, кибру ғурур, рибо ва муфтаҳӣ давъат менамояд.

Воқеъан, ислому мазҳаби Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ аслил, беолоиш ва поку мунаzzasҳ буда, комилан ба фармудаи Қуръон ва суннати Rasuли Ақрам (с) мувоғиқ аст. Ў дар ҳама мавридиҳо ситезаскорӣ, тундгарӣ, ҷаҳолату қибрӯ манманий ва дигар үнсурҳои аҳлоғи замимаро маҳкум карда, сабру таҳамmul, тамқину дурандешӣ, рафоқату инсондустиро азиз медонад ва тағиби менамояд.

Дар ин бора ҳулоса ва андешаҳои оқиљонаи донишманди ағони Муҳаммад Ҷаъғари Ранҷбар, ки дар таҳияи китobi "Аҳвор ва осори Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ"-и Муҳаммад Риёз басе ранҷ кашидааст, қобили ёдоварист: "To ҷо ҷо ҷониши ҳисобидан нораво ва айни ҷоҳилист. Олими амрикӣ Герҳард Бовен-

ниро мутолиа ва таҳлил намудам, дар тамоми осори ва навиштаҳояш як навъ рӯҳи таомул, ваҳдат ва ихлос миёни шоҳаҳо ва фирқаҳо исломӣ диде мешавад. Дар ҳеч маврид навишта ва назаре, ки аз он бӯи тазоду тағриқа ояд, диде намешавад. Ҳамадонӣ бо ҳамин вижадиҳо оливу илмӣ, аҳлоқиу маънавияш дар шароити буҳронии имрӯз метавонад сармашки хуб барои пайванд ва наздикӣ кишварҳо ва ақидаҳои мусулмонон бошад".

Пас, мо бояд суханони арзишманди бузургони гузашта, дар ин радиф Мир Сайид Алии Ҳамадониро сабақи зиндагӣ ва фаъолияти ҳаррӯзӣ зиҳонро ҳуд қарор дода, ба он бикӯшем, ки ҳеч гуна иҳтилофу низои мазҳабӣ дар ҷомеаи имрӯза даст болою пештоз набошанд, роҳи надиҳем, ки тағриқаандозон бо шиорҳои ифродгаронаи ҳуд шаҳрвандон, ҳусусан ҷавононро ба қӯчаҳои сарbastӣ гумроҳӣ баранд.

Мавзӯи таҳамmулgaroy, инсонdusti dar асарҳои аллома, баҳусус дар "Захират-ул-мулук" nom асарашон ҳамаҷониба таҳлил гардидаast ва аксари он андешаҳо имрӯз ҳам қимати таълимию тарбиявии ҳудро нигоҳ дошта меояд ва дар тарбияни мо ҳиссагузор мебошад.

Умуман, дар тӯли беш аз 1400 сол фарҳанги миллио динни мусулмони ҳамин валиҳои Ҳудо, уламо варзида, ашҳоси тағводору парҳезкор нигаҳдорӣ ва нашӯнамо ёфта, дастраси наслҳои имреза гардидаast. Мо бояд саргuzашти

*Илмат ба амал чу ёр гардад,
Қадри ту яке ҳазор гардад.*

Шаш рӯз: аз 22-юми октябр то 27-уми октябр, 3 рӯзи аввал дар шаҳри Бохтар ва 3 рӯзи баъд дар шаҳри Кӯлоб дар даври вилоятин озмуни чумхуриявии "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" ҳамчун довар дар номинатсияи "Адабиёти кӯдакону наврасон ва осори шифоҳӣ" ширкат доштам. Озмун дар сатҳи баланд гузаронида шуд. Аён аст, ки инқилоби фикрие дар чомеа ба вучуд омадааст. Кӯдакон бо як ҳавасу орзу ва хурсандии беканор иштирок ва суханронӣ мекарданд. Ҳамчун довар ба онҳо менигаристам ва хеле хурсанд мешудам, ки кӯдакони мо ба омӯзиш бо завқу салиқаи хоса машгул ҳастанд. Замоне ба онҳо менигарӣ, ояндаи некеро аз онҳо интизор мешавӣ. Иштирокчиёни ҳамаи ноҳияҳо босавод буданд ва имкони дарёфти 2-3 истеъодди олий аз ҳар як ноҳия буд. Дар ин

Падару модарони гиромӣ! Вақте ба бозор мера-
вем ва даҳҳо намуди ҳӯрокворӣ барои шикамамон
мехарем, бояд донем, ки барои мағзи худ ва
кӯдаконамон ҳам ҳӯроқ лозим аст, ки ин китоб
аст, пас, дар қатори ҳӯрокворӣ китоб ҳам биха-
ред! Беҳтарин сармоягузорӣ ин сармоягузории
зехнӣ аст! Агар имрӯз барои фарзандатон бо
маблағи 1000 сомонӣ китоб ҳаридед, пас, дар
оянда даҳҳо заҳор фоида мегиред!

шаш рұз мұваффақиятқо ва камбуди-
хоро аз назари худидем ва меҳоҳем
онҳоро ба масъулини ин озмун ироа
созем. Умәдворем, ки моро хуб мефаҳ-
мед ва барои исплоҳи ин камбудиҳо
камари ҳиммат мебандед. Ду сол пеш-
тариқи фесбук пешниҳод карда будем,
ки "Эчдиёти даҳонакии ҳалқ" (фолк-
лор) ворид карда шавад. Хушбахтона,
имсол он ворид гардид. Умәд дорем,
ки ин пешниҳодоти мо ҳам мавриди
баррасй қарор ҳоханд гирифт.

КАМБУДИХО ВА ПЕШНИХОДОТ

1. Аз рўйи номинатсияи "Адабиёти кўдакону наврасон ва осори шифоҳӣ" аз вилояти Ҳатлон, ки ахолиаш аз 3 миллион бештар аст, танҳо 5 нафар ба даври чумхурияйи пешниҳод карда мешавад. Аз Вилояти Мухтори Кўхистони Бадаҳшон ҳам, ки ахолиаш на зиёда аз 250 000 аст, 5 нафар. Аз вилояти Суғд ҳам, ки зиёда аз 2,6 миллион нуфуз дорад, 5 нафар. Адолат кучост? Гапро ба тарафи дигар бурдан лозим нест. Ҳаминро пешниҳод карданиям, ки аз ҳар 250 000 аҳолӣ 5 нафар аз номинатсияҳо ба даври чумхурияйи пешниҳод гарданд. Агар вилоят 2 миллион аҳолӣ дошта бошад, пас, бояд 40 нафар ба даври ниҳойӣ аз ҳар номинатсия роҳҳат ёбад. Бародарӣ-баробарӣ.

Мо дар вилояти Хатлон зиёда аз 50 довталаби беҳтарин дарёфтем, ки хеле хуб баромад карданд ва бо забони ноби точиқӣ суханронӣ намуданд, аммо аз ин 50 нафар танҳо бояд 5 нафар пешниҳод гардад. Қасам ба Ҳудо дилам ба ин қӯдакон месӯзад, онҳоро дастгирӣ бояд кард. Ин масъаларо ҳоло то даври чумхурияви ҳал кардан мумкин аст.

2. Рушди адабиёти кўдакон дар сатҳи паст қарор дорад. Нависандагони адабиёти кўдаконаро дастгирӣ бояд намуд. Китобҳо дар мактабҳо нест.

муваффакияте, ки иштирокчӣ дорад, хама бояд бубинад.

6. Баҳоғузорӣ каме ғалат аст. Ба ҳар як қитоби хондашуда, ҳифзи ғазалу шेъру рӯбоиву ҳикояву афсонаву чистону тезгӯяқ ва амсоли инҳо холгузорӣ муайян карда шавад ва хонанда баъди суханрониаш донад, ки чанд бал гирифт.

ханрониаш донад, ми чанд салтирифт. 7. Бемасъулиятин нохијаҳо ва мактабҳо дар баргузории озмун дар даври мактабӣ ва нохијавӣ хеле зиёд аст. Ҳатто чандин иштирокӣ гуфтанд, ки дар мактаби мо чунин озмун баргузор нашудааст. То кай ба тақдири ӯдакон бозӣ мекунем? То кай?

8. Ҳүчтатгузории иштирокчиён хеле бехунарона ва пур аз камбудй аст. Як шакли ягона барои тамоми иштирокчиён омода карда шавад, то ҳамагӣ як-зайл ҳүчтатгузорӣ кунанд.

запиҳуҷҷат узори кунанд.

9. Китобхонаҳо дар аксари ноҳияҳо нест ва агар бошад ҳам ба талабот ҷавобгӯ нестанд. Дар тамоми ноҳияҳо китобхонаҳо замонавӣ соҳта шавад ва дар онҳо ҳам китобҳои нашрӣ ва ҳам электронӣ ҷо дода шаванд.

догоҳиу худшиносӣ, такмили захираи луғавӣ, тақвияти ҷаҳони маънавӣ миёни аҳолии кишвар, аз ҷумла хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидой, миёна ва олии қасбӣ, баъд аз муассисаҳои таҳсилоти қасбӣ (магистрҳо, аспирантҳо, докторантҳо, ҳодимони илмӣ), қалонсолон ва намояндагони қасбу кори гуногун (омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот, қормандони фарҳангӣ санъат ва дигар табакаҳои аҳолии кишвар) доир мегардад.

Аз ин рү, ҳар яки моро зарур аст, ки дар омӯзиши фарзандонамон бетарафӣ нақунем ва онҳоро назди омӯзгорони беҳтарин гузорем. Ман ҳамчун омӯзгори до-нишгоҳ наздикি 40 шогирд дорам, пас, ҳар як омӯзгор бояд шогирд дошта бошад. Омӯзгоре, ки шогирдони донишманҷ ва боақт тарбия намекунад, хиёна-те ба касби худ кардааст. Омӯзгорӣ ишқ аст, ишқи қашангӯ зебо. Он ишқро бояд

Падару модарони гиромй! Вақте ба бозор меравем ва дахҳо намуди ҳӯрок-

Чанде аз иштирокчиёро дидем, ки аз даври шахрій ва нохиявій нагузашта буданд, аммо дар вилояты "бо сари баланл" ширкат варзиланд.

Падару модарони гиромӣ! Фарзандонро чунин тарбия накунед! Ба фарзандон дурӯғро нишон надиҷед! Фардо бо чунин тарбия аз гиребони шумо мегиранд! Адолатро дар хонаатон ҷорӣ кунед! Агар кӯдаконамонро дар чунин рӯҳия тарбия кунем, пӯфти Азиз Несин "Мо одам намешавем!"

10. Чанде аз иштирокчиёнро дидем, ки аз даври шаҳрӣ ва ноҳиявӣ нагузашта буданд, аммо дар вилоятӣ "бо сари баланд" ширкат варзидаанд. Падару модарони гиромӣ! Фарзандонро чунин тарбия накунед! Ба фарзандон дурӯғро нишон надиҳед! Фардо бо чунин тарбия аз гиребони шумо мегиранд! Адолатро дар хонаатон ҷорӣ кунед! Агар қӯдаконамонро дар чунин рӯхия тарбия кунем, гуфти Азиз Несин "можадам намешавем!"

ОХИРСУХАН

Озмун бо мақсади баланд бардоштани завқи китобхонӣ, тақвияти неруи зеҳнӣ, дарёфти чехраҳои нави суханвару сухандон, арҷ гузоштан ба арзишҳои миллию фарҳангӣ, инкишофи қобилияти эҷодӣ, таҳқими эҳсоси ху-

ворӣ барои шикамамон мекарем, бояд
донем, ки барои мағзи худ ва кӯдакона-
мон ҳам ҳӯрок лозим аст, ки ин китоб
аст, пас, дар қатори ҳӯрокворӣ китоб ҳам
бихаред! Беҳтарин сармоягузорӣ ин сар-
моягузории зеҳнӣ аст! Агар имрӯз ба-
рои фарзандатон бо маблағи 1000 со-
монӣ китоб ҳаридед, пас, дар оянда
лоҳу саҳифа мегирад!

Падару модарони гиромй! Дар ҳар як хона ду ё се нобига вучуд дорад, ки инҳо фарзандони шумоянд. Нобигаҳои хонаи худро дастгирӣ кунед!

хонаи худро дасттири кунед!

Чаҳонгир Рустамишо, номзади илми филология, дотсент, сарму-ҳаррири рӯзномаи "Анвори дониш"-и Дошишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, довари даври вилояти озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст"

ЧОРАБИНИИ АДАБӢ-ФАРҲАНГӢ БАҲШИДА БА РӮЗИ ОМӮЗГОР

Санаи 14-уми октябр дар толори фарҳангии Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ чорабинии адабӣ-фарҳангӣ баҳшида ба Рӯзи омӯзгор баргузор гарди.

Наҳуст ректори Ҷонишгоҳ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом суханронӣ намуда, ҳозиринро ба Рӯзи омӯзгор табриқ кард. Инчунин, аз қадру манзалати омӯзгор ва заҳматҳои ўёдовар шуд.

Тиқи қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон 14 нафар омӯзгорони Ҷонишгоҳ барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқон дар соҳаи маориф, саҳми арзандар дар таълими тарбияни настрав, тайёр намудани кадрҳои болаёткат ва иштироки фаъолона дар ҳаёти ҷамъияти бо нишони Аълоҷии маориф ва илми Тоҷикистон қадрдонӣ карда шуданд. Инҳо Досаков Муъмин Муҳторови, номзади илмҳои педагогӣ, муовини ректор оид ба идора ва ҳоҷагӣ,

Чаҳонгир Рустамшо, номзади илмҳои филологӣ, сармуҳаррири рӯзномаи "Анвори Ҷониши", Зулфиев Гадомад Нурмадович, номзади илмҳои филологӣ, сардори шӯбаи тайёркунӣ ва азвантайёркунии кадрҳои илмӣ-педагогӣ, Абдуллоев Насрулло Сайфуддинови, номзади илмҳои сиёсӣ, мудири кафедраи фалсафа, Куганов Неъматулло Камолович, номзади илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи баҳисобигарии муҳосиби ва аудит, Лоиков Парвиз Чумахонови, номзади илмҳои педагогӣ, мудири кафедраи умумидонишгоҳии педагогика, Гуламадшоев Шокиршо Шерзодшоеви, номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи забонҳои ҳориҷӣ, Шералиева Садбарг Масидовна, номзади илмҳои филологӣ, мудири кафедраи таҳсилоти ибтидой, Қуллаев Шоҳмурод Ҷураеви, мудири кафедраи биология ва методикати таълими он, Одинаева Ситора Рустамовна, муаллими калони кафедраи баҳисобигарии буҳгалтерӣ ва аудит, Сафарова Мубораг Бобохоновна, муаллими калони кафедраи менечмент ва маркетинг, Алиева Баҳтиносо Аҳмадовна, муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ, Ҳалимова Мавҷуда Раҳимовна, муаллими калони кафедраи адабиёти ҳориҷӣ бо МТЗАР, Абдуллоев Шамсиҷдин Фирӯзови, мудири лабораторияи кафедраи физикии умумӣ назариявӣ мебошанд.

Сипас, чорабинии фарҳангӣ ба нағошта шуд.

НАШРИ КИТОБИ ДАРСӢ БАРОИ МАКТАБҲОИ ОЛӢ

Абдулқайси Сайдҷаббор, сардори шӯбаи назорати асъори Идораи танзим ва назорати асъори Департаменти идораи заҳираҳои байналмилалӣ ва сиёсати қурбӣ асъори Бонки миллӣи Тоҷикистон, ҳамзамон, асистенти кафедраи молия ва қарзи Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо Қарори Ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.03.с.2021, №4/20 китоби дарсӣ барои ҷонишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ таҳти унвони "ТАНЗИМИ АС҃ОР ВА НАЗОРАТИ АС҃ОР" ба муносабати 30-солагии Истиқполи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расонид.

Дар китоби мазкур маҷмуу масъалаҳои танзим ва назорати асъор дар шакли назарияни амалӣ баррасӣ шудаанд. Асосҳои муносабатҳои асъорӣ,

шакл ва намудҳои муосири он дарҷ гардида, тартибу қоидаҳои анҷом додани амалиёти асъорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва танзиму назорати онҳо васеъ баррасӣ шудаанд. Масъалаҳои нисбатан муҳими сиёсати асъорӣ ва танзиму назорати асъор қайд гардида, тартибу қоидаҳои истифодаи асъори ҳориҷӣ дар соҳаҳои гуногуни иқтисодиёти мамлакат шарҳу тавзӯҳ дода шудаанд. Китоб барои ҷонишҷӯёни омӯзгорони таҳассусҳои иқтисодӣ, бонқдорон ва иқтисодшиносон тавсия дода мешавад.

Китоб зери таҳрири Ҳолиқзода Ҳ.Ҳ., номзади илмҳои иқтисодӣ, Раиси Бонки миллӣи Тоҷикистон ба ҷон расидаст.

Ба китоб Умаров Ҳ.Ү. - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори факултаи молия ва иқтисоди Ҷонишгоҳи миллӣи Тоҷикистон, Комилов Н.Б. - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсен - мудири кафедраи молия ва қарзи Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ, Мамадалиев Ф.С. - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсен - муовини директори Пажуҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии Бонки миллӣи Тоҷикистон ва Ниёзов М.А. - номзади илмҳои иқтисодӣ - мудири Шӯбаи минтақавии Бонки миллӣи Тоҷикистон дар шаҳраки Ғарм тақриз навиштаанд.

БАРГУЗОРИИ МАҲФИЛИ ШИНОС ВА МЕТОДИСТИ

Санаи 20-уми октябр дар факултеи филологияи тоҷик ва журналистика маҳфили "Забоншинос ва методисти ҷавон" бо иштироки васеи ҳайати омӯзгорони ҷонишҷӯёни факултет гузаронида шуд. Сараввал роҳбари маҳфил Муслимов Исмоил суханронӣ намуда, маҳфилро ҳусни оғоз баҳшид. Сипас, Моҳшарифи Исмоил, донишҷӯй курси сеюми факултет дар мавзӯи "Ишқ дар рубоёти Ҷалолиддини Балҳӣ" ва Кабирзода Умеда дар мавзӯи "Замина ва омилҳои пайдоши ҳаҷви публистики тоҷик" суханронӣ намуданд. Дар охири маҳфил саволу ҷавоб сурат гирифт.

Бояд қайд кард, ки маҳфили илмӣ-эҷодии "Адабиётшинос ва рӯзноманигорӣ ҷавон" солҳои зиёд аст, ки дар ин фар-

"ЗАБОН- ЧАВОН"

римзода Муаззама дар мавзӯи "Вожа ва таркибҳои омиёнаи баёнгари амалу ҳолат дар шеъри Ҷалолиддини Балҳӣ" ва Назарзода Мехрангез дар мавзӯи "Пешвои миллат - ҳомии забон" суханронӣ намуданд. Дар охири маҳфил саволу ҷавоб сурат гирифт.

Бояд қайд кард, ки маҳфили "Забоншинос ва методисти ҷавон" солҳои зиёд аст, ки дар ин факултет амал меқунад ва моҳе як маротиба гузаронида мешавад.

КОНФЕРЕНСИЯИ ИЛМӢ- НАЗАРИЯВӢ

Санаи 28-уми октябр дар факултаи молиявию иқтисодӣ конференсияи илмӣ-назариявии Ҷонишгоҳӣ дар мавзӯи "Алоқамандии илмҳои дақиқ ва риёзӣ ба иқтисодиёт" баҳшида ба солҳои 2020-2040- "Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф" баргузор гарди.

Дар ин конфронс ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия, номзади илмҳои педагогӣ, дотсен Рафиев Сафархон, ноиби ректор оид ба муносибатҳои байналмилалӣ, номзади илмҳои филологӣ, дотсен Худойдорода Шарофат ва ҳайати омӯзгорону ҷонишҷӯёни факултети молиявию иқтисодӣ иштирок доштанд. Наҳуст ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия, номзади илмҳои педагогӣ, дотсен Рафиев Сафархон суханронӣ намуда, доир ба рушди илмҳои дақиқ ибрози андеша намуданд. Сипас, Куганов Н.М., номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсен, мудири кафедраи баҳисобигарии буҳгалтерӣ ва аудит, Сафарова Мубораг Бобохоновна, муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ, Ҳалимова Мавҷуда Раҳимовна, муаллими калони кафедраи адабиёти ҳориҷӣ бо МТЗАР, Абдуллоев Шамсиҷдин Фирӯзови, мудири лабораторияи кафедраи физикии умумӣ назариявӣ мебошанд.

ди илмҳои иқтисодӣ, дотсен, мудири кафедраи молия ва қарз дар мавзӯи "Арзёбии ташкилотҳои байналмилалӣ оид ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бории иқтисодиёти рақамӣ", Сафаров А.А., муаллими калон, мудири кафедраи назарияи иқтисодӣ дар мавзӯи "Моделҳои ҳисоби риёзӣ-авторегрессионӣ барои дурнамои нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоии вилояти Ҳатлон барои солҳои 2019-2025" ва Убайдуллои А., омӯзгори кафедраи математика дар мавзӯи "Муқоисаҳои ҳаттӣ ва ҳалли онҳо дар майдонҳои алгебрӣ" суханронӣ намуданд. Конфронс бо саволу ҷавоб сурат гирифт.

БАРГУЗОРИИ МАҲФИЛИ "АДАБИЁТ-ШИНОС ВА РӯZNOMANIGORI ҔAVON"

Рӯзи 12-уми октябр дар факултети филологияи тоҷик ва журналистика маҳфили илмӣ-эҷодии "Адабиётшинос ва рӯзноманигорӣ ҷавон" бо иштироки васеи ҳайати омӯзгорону ҷонишҷӯёни факултет гузаронида шуд. Сараввал роҳбари маҳфил Муслимов Исмоил суханронӣ намуда, маҳфилро ҳусни оғоз баҳшид. Сипас, Моҳшарифи Исмоил, донишҷӯй курси сеюми факултет дар мавзӯи "Ишқ дар рубоёти Ҷалолиддини Балҳӣ" ва Кабирзода Умеда дар мавзӯи "Замина ва омилҳои пайдоши ҳаҷви публистики тоҷик" суханронӣ намуданд. Дар охири маҳфил саволу ҷавоб сурат гирифт.

Бояд қайд кард, ки маҳфили илмӣ-эҷодии "Адабиётшинос ва рӯзноманигорӣ ҷавон" солҳои зиёд аст, ки дар ин фар-

култет амал меқунад ва моҳе як маротиба гузаронида мешавад. Дар ин маҳфил ба ғайр аз омӯзгорону ҷонишҷӯёни боз рӯзноманигорони касбии минтақаи Кӯлоб низ ширкат варзида, ба ҷонишҷӯёни дар хусуси журналистика маслиҳатҳои муфид мединанд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳонӣ, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба ҷонишҷӯёни соли 3-юми факултати физика ва математика (таълими рӯзона) Амиршоев Ҳуморбӣ Мирзоалиевна додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонӣ, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2020 ба ҷонишҷӯёни соли 2-юми факултати иқтисодӣ ва идора (таълими рӯзона) Маҳмадиев Маҳмадхисеин Маҳмадалиевич додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонӣ, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2020 ба ҷонишҷӯёни соли 2-юми факултати филологияи ҳориҷӣ (таълими рӯзона) Шоев Ҷамолхон додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Билети ҷонишҷӯёй, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2020 ба ҷонишҷӯёни соли 2-юми факултати физика ва математика (таълими рӯзона) Шоҳи Карим додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Билети ҷонишҷӯёй, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2020 ба ҷонишҷӯёни соли 2-юми факултати молиявию иқтисодӣ (таълими рӯзона) Раҳимов Муҳаммадҷон додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Билети ҷонишҷӯёй, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2020 ба ҷонишҷӯёни соли 2-юми факултати физика ва математика (таълими рӯзона) Ибодуллоҳи Абдураҳмон додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

XXXX

Дафтарчай имтиҳонӣ, ки Ҷонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2016 ба ҷонишҷӯёни соли 4-уми факултати иқтисодӣ ва идора (таълими рӯзона) Сафаров Муҳаммадҷон Рустамҷонович додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит ҷониста шавад.

ФАЪОЛИЯТИ ДОНИШГОҲ ДАР РАҶАМҲО

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз ҷумлаи аввалин муассисаҳои таҳсилоти олии касбии мамлакат дар ҷануби Тоҷикистон маҳсуб мешавад. Он дар омода намудани кадрҳои баландиҳтиносӣ хоҷагии ҳалқи ҷумҳурии азизамон нақши муассисре дорад.

Донишгоҳи Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дорои хобгоҳи замонавӣ барои донишҷӯёну омӯзгорон, 8 марказ, аз ҷумла маркази омӯзиши забонҳои ҳориҷӣ, табъу нашр, рушди касбият, ихтироъкорони ҷавон, ҳунарҳои мардумӣ, синфоҳонаҳои муҷаддҳаз бо технологияи замонавӣ, китобхонаи барҳаво, китобхонаи электронӣ пайваст бо интернети баландсуръат, маҷlisгоҳҳои замонавӣ, синфоҳонаҳои лингофонӣ, варзишгоҳҳои тобистонаву зимистонаи мутобиқ ба талаботи муосир, Парки технологӣ, қитъаҳои таҷрибавию истеҳсолӣ, лабораторияҳо, маркази касбомӯэй, литеҳсӣ, коллеҷи омӯзгорӣ, сомонаи расмӣ, нашрия, маҷаллаҳои илмӣ, лагери истироҳатӣ, кӯдакистон, бори фарҳангӣ-фароғатӣ, шаҳраки донишҷӯён, ошхонаҳои муосиру замонавӣ, марказҳои хизматрасонии компютерӣ буда, ба муҳассилин 588 нафар мутахассисони соҳибтаҷриба, профессорон ва докторону номзадҳои илм таълим медиҳанд. Ҳамчунин, дар донишгоҳ курсҳои кӯтоҳмуддати тайёрии донишгоҳ амал меқунанд, ки довталабонро аз рӯйи кластерҳои таҳассусии Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон омода менамояд.

Донишгоҳ таҳсилро дар таълими рӯзона, ғоибона ва низоми фосилавӣ бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ ба роҳ монда, ҳамчунин, барои идомаи таҳсил баъди ҳатми муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, маълумоти дуюм аз ихтисосҳои мавҷуда имконият муҳайё кардааст.

Маҳз фаъолияти густурдаву бисёрсолаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ буд, ки бо қарори Ташкилоти байналмилалии сертификати сифати аврупоии Институти Шведсариягӣ (Донишгоҳи Оксфорди Британияи Кабир) соҳиби Иҷозатнома (литсензия) ва Сертификати байналмилалии сифати Аврупо (Чоиза) гардид.

Дар донишгоҳ маҳфилҳои ғуногуни илмӣ фаъолият менамоянд, ки донишҷӯён бевосита аъзои онҳо буда, савияи дониши ҳудро сайқал медиҳанд ва тавассути ин маҳфилҳо дар олимпиадаву озмунҳои ҷумҳурияйӣ иштирок намуда, сазовори ҷойҳои намоён мегарданд.

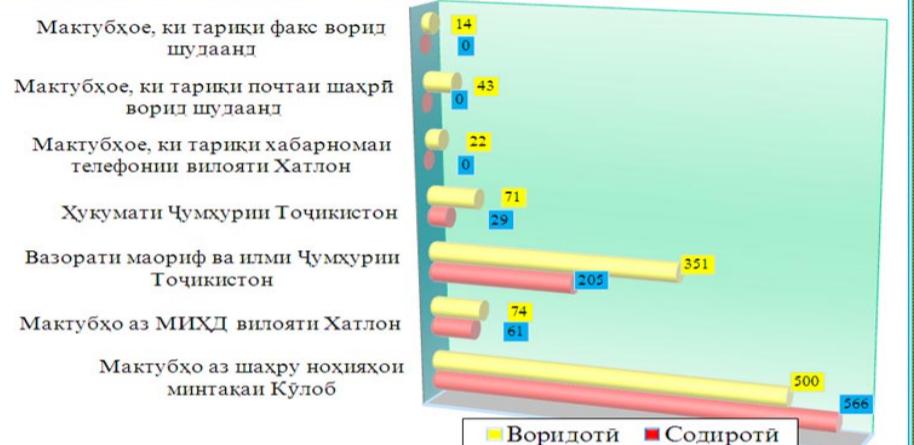
Дар донишгоҳ шуъбаи таёргунӣ ва азnavtay-erkuни кадрҳо, шуъбаи магистратура, докторантураи Ph.D фаъолият менамояд, ки дар омода намудани кадрҳо саҳми беназир дорад. Танҳо дар соли 2019 аз ҳисоби омӯзгорон - ҳатмкунандагони донишгоҳ 21 нафар рисолаҳои номзадӣ дифоъ намуданд.

Маҳз заҳмату талошҳои шабонарӯзии ҳайати олимону профессорон ва докторону номзадҳои илми донишгоҳ аст, ки ҳамасола донишҷӯёни донишгоҳ дар озмуни олимпиадаҳои ҷумҳурияйӣ ва мусобиқаҳои варзишии ҷумҳуриявию байналмилалӣ ширкат намуда, сазовори мақомҳои фахрӣ ва соҳиби диплому ҷоизаҳо мегарданд.

ГАРДИШИ МАҚТУБҲО АЗ МАҚОМОТ ВА СОҲТОРҲОИ ДАВЛАТИ ДАР СОЛИ 2021- 1936 АДАД:

(1075 МАҚТУБИ ВОРИДОӢ ВА 861 МАҚТУБИ СОДИРОӢ)

ГАРДИШИ ҲУЧЧАТҲОИ ДОХИЛӢ ДАР ДАВРАИ ҲИСОБОӢ (ФАРМОИШ, ПЕШНИҲОД ВА АРИЗА) - 6327 АДАД:

ФАРМОИШҲО 2756 АДАД:

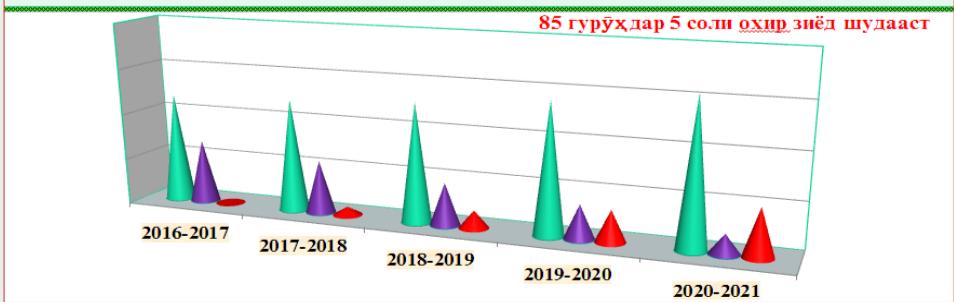
АРИЗА ВА ПЕШНИҲОДҲО 3571 АДАД:

МУҚОИСАИ ГУРӯҲҲОИ ТАЪЛИМИЙ ДАР 5 СОЛИ ОХИР:

Солҳои таҳсил	Ҳамагӣ	Рӯзона	Ғоибона	Фосилавӣ
2016-2017	373	237	136	0
2017-2018	376	244	114	18
2018-2019	387	258	91	38
2019-2020	419	279	72	68
2020-2021	458	314	42	102

85 гурӯҳдар 5 соли охир зиёд шудааст

НАҚШИ ЛЕШВОУ МИЛЛАТ ДАР ХИФЗ ВА ТАЖКИМИ ИСТИКЛОЛ

**Фирӯзи ИЛҲОМ, асистени
кафедраи фалсафа**

Миллати сарбаланди мо хуб дар ёд дорад, ки давлати тозаистикполи мо дар оғози солҳои навадуми асри гузашта ба гирдоби ҷангӣ таҳмилии шаҳрвандӣ гирифтор шуда, тамоми соҳаҳои миллӣ иқтисодӣ фалач гардид ва давлатро бухрони амиқи сиёсӣ фаро гирифт. Чунин вазъи пурфочия ҳатари заволи давлат ва пароқандагии миллатро пеш оварда буд.

паркандаги миллатиро пеш съверда суд. Вале, хушбахтона, бо такя ба сабакъзи таърих ва хиради мардуми фарҳансолори тоҷик ба мо мусассар шуд, ки дар муддати кӯтоҳ пешироҳи низод даҳшатноки доҳилиро гирем, низоми давлатдории барои интихоби мусоиди фарҳам оварем. Мардуми соҳибмаърифату

сулхүйи мо таҳти парчами ваҳдату яго-
нагии миллат ба ҳам омада, истиқоп
ва ваҳдати миллиро ҳамчун шарти асо-
сии пешрафти чомея пазируфтанд ва
барои ҳифзу таҳкими ин арзиши гарон-
баҳо то ба имрӯз бо камоли файрату ма-
тонат азму талош карда истодаанд.

Хотирнишон бояд соҳт, ки барои ноиши шудан ба чунин дастоварди тақдирсоз илосияни шонздаҳуми Шӯрои Ойл нақши муассир бозида, заминаҳои пойдори фароҳам овардани роҳи минбаъдаи рушди ҳёти халқамонро муйян намуд. Мардуми Тоҷикистон равшан дарк на-муданд, ки танҳо дар фазои истиқолилият ва тавассути заҳмати ватандӯстона метавон давлати тозаистиқоли хешро ба мамлакати ободу пешрафта мубаддал гардонид ва барои наслҳои оянда як кишвари воқеан мутараққӣ ва мутамаддинро ба мерос гузошт.

Чавонони мо фарзандони истиқлол мебошанд,
зоро онҳо дар канори истиқлол ва ҳамроҳ бо
озодиву сохибихтиёрии ватанамон ба камол раси-
паанӣ

Истиқпол ва таҷрибаи сулҳофарини тоҷикон аз ҷумлаи сабақҳои басо арзишмандест, ки ҳам дар доҳили қишивар ва ҳам дар сатҳи ҷаҳонӣ мавриди қабулу омӯзиш қарор гирифт. Аз ин рӯ, истиқполият дар таърихи навини давлатдории милллати тоҷик бозёғти арзишмандтарин мебошад, зорои он барои амалий гардидани ормонҳои ҳалқамон, ки бо қалб пур аз умед интизори истиқполият оромӣ ва дӯстиву ҳамдигарфаҳмӣ буданд, заминай воеӣ гузошт.

Бинобар ин, истиқпол ва вахдати миллиро, бешубҳа, метавон ҳамчун самараи талошҳои курду бузурги Ватани азизамон маъниидод кард ва маҳз ба ҳамин хотир, ҳар яки мо вазифадорем, ки онро мисли гавҳараки чашм ҳифзу нигахдори намоем.

Истиқпол дар як марҳалаи тақдирсоzi таърихи ҳамчун омили нерӯманди иттиҳоди ҷомеаи мо хизмати бузургу пурарзишро анҷом дод. Ва имрӯз вакти

он расидааст, ки омӯзиши истиқлол ба сифати унсурни меҳварии худшиносӣ ва тафаккури миллӣ ҳамаҷониба таҳқиқ ва тарғиб карда шавад.

Дар ин замина, мо бояд дар шуури наслхои имрӯзу оянда гояхой саодат-бахши расидан ба қадри истиқполият ва сабақхои сулху важдатро тавассути бар-номаҳои фарогир дар байни мардум, алалхусус насли чавони кишвар беш аз пеш тағибу ташвиқ намоем ва ин иқдом-ро пайваста вүсьял бахшем.

Имрӯз аз файзу баракати истиқполу соҳибхтиёри ва ваҳдати миллӣ мардуми мо дар шоҳроҳи рушди устувор бо эътимоди комил ба имрӯзу фардои Ватани азизамон қадам мезанад. Сатҳи зиндагӣ, маърифату ҷаҳонбинӣ ва худшиносиву ғурури миллии мо пайваста такомул ёфта, назария ва амалияи дав-

Digitized by srujanika@gmail.com

Истиқпол неъмати пурарзиштарини ҳар ҳалқу миллат ба шумор меравад. Ин ҳодисаи таърихии миллати мо аввали моҳи сентябр соли 1991 ба вуқӯй пайваст. 9-уми сентябр расман Рӯзи Истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон эълон гардида. Аз ҳамон вақтқо инчониб ин санаи муборак барои миллати тоҷик иди муқаддас маҳсуб шуда, онро дар як фазои озодона бо як шукуҳу шаҳомати хоса ҳар сол таҷлил мегиранд.

*Нодира НАБИЕВА, омӯзгори
кафедран забони русини МДТ
"Колледжи тиббии шадри Кӯлоб ба
номи Раҳмонзода Раҳматулло Аэзиз*

рифта, ба густариши муносибатҳои бозор-
гонӣ ва пайвастани низоми иқтисоди То-
ҷикистон ва набзи иқтисоди ҷаҳонро ҳу-
шоем.

Мақсади асосии низоми демократӣ дар ҷомеаимо, пеш аз ҳама, таъмини ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон, фароҳам овардани шароит барои меҳнат ва зиндагии осуда, волоияти қонун, пойдории адолат ва иштироки фаъоли мардум дар идоракуни давлат мебошад, ки ба анъанаву суннатҳои давлатдории миллӣ, арзишҳои ахлоқиву фарҳангии миллат ва дастовардҳои тамаддуни башарӣ такя мекунанд.

лати худро бисозем ва онро дар як фазои тоҷикона ба фарзандон, наберагон биспорем. Пешрафти минъбадаи кишвари азизамон ба сӯй чомеаи демократӣ дар дасти фарзандони баномус, маорифпарвару ватандӯсти мост. Истиқлол барои мо рамзи олии Ватану ватандорист.

вусъати тоза пайдо карданд. Дар доираи Барномаи дарозмуддати бунёди силсилаи нерӯгоҳҳои хурди барқӣ дар давраи солҳои 2009-2020 даҳҳо нерӯгоҳи обии хурд сохта ба истифода дода шуд. Аз ҷумла, соҳмони нерӯгоҳҳои барқӣ обии "Сангтӯда -1", "Сангтӯда-2" ба охир расонда шуд ва он алҳол ба манфиати ҳалқ хиз-

Имрӯзҳо тамоми сокинони кишвари мо ифтихор аз он доранд, ки 30 сол қабл аз ин нахустин хиштҳои пойдевори истиколи воқеӣ ва давлатдории миллии худро ніҳода, аз шарофати мустақилият соҳиби рамзҳои давлатӣ - Парчам, Нишон ва Суруди нави миллӣ гардианд. Имрӯз мояни ифтихор аст, ки парчами мо дар бисёр давлатҳои тараққикарда шуд ва он айнӣ ба мағнӣати ҳалқҳизмат мекунанд. Дар шароити кунуни, ки ҷаҳони мусоир дорад, таҳқими истиқлол, устувор гардонидани пояҳои давлат ва баланд бардоштани сатҳ, ва сифати зиндагии инсон барои натанҳо мардуми мо, балки тамоми инсоният мазмуни ҳаётан муҳим пайдо мекунад. Зикр бояд кард, ки дар даврони Истиқлол давлати ҷаҳон тоҷикон дар байни мамолики ахолияш му-

даи дунё парафшон аст ва моро ҳамчун наслҳои Синои бузург, Фирдавсӣ, Берунӣ, Рӯдакӣ, Ҷомӣ ва дигар бузургона-мон мешиносанд.

Барои ҳар як тоҷикистонӣ моҳи ноябрри соли 1992 Иҷтисодия 16-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хотирмон аст. Маҳз ҳамон сол дар арсаи сиёсат шахсияте ба сари ҳоқимият омад, ки дастовардҳои минбаъдан кишвар ба номи ӯ иртиботи ҳамаҷониба доранд. Ин шахсияти бузург Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ -Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон мебошад. Имрӯз мо бо Президенти сулҳофари худ вирди забони ҷаҳониёнем ва таҷрибаи Пешвои

Эмомали Раҳмон дар ҷаҳасаҳои бузурги байналхалқии давлатҳои аъзои Конфронси исломӣ ҷонидории шахсии сарвари давлати мо аз покизагии дини мубини ислом ва зарбаи саҳт задани ӯ ба дъяъогарони ҳамbastagии дини ислом бо терроризму экстремизми байнамилаӣ, ҳамкориҳои мутақобилан судманд бо мамолики гуногуни олами ислом аз он шаҳодат медиҳанд, ки имрӯз Тоҷикистони соҳибистиқпол аз зумраи давлатҳои озоду ободест, ки дар он баробари расму оини миллию мардумӣ анъанаҳо ва маросимҳои динӣ риоя мегарданд.

милллати мо дастури сұлхофары қаҳониён гаштааст.

Акнун пас аз гузаштани солжо ва ба даст оварданы комёбихо мухим метавонем чунин хулоса күнег, ки давраи на вини давлатсозиу давлатдории мустақи лона моро водор сохт, роҳи ислоҳоти иқтисод, дигаргун соҳтани шакли моли кият, ташаккули иқтисодиёти миллӣ ва соҳторхои нави идорақуниро пеш ги-

Мақсади асосии низоми демократия дар чомеи мо, пеш аз ҳама, таъмини ҳуқук ва озодиҳои шаҳрвандон, фароҳам оварданни шароит барои меҳнат ва зиндагии осуда, волоияти қонун, пойдории адолат ва иштироки фаъолии мардум дар идора қунии давлат мебошад, ки ба анъанаву суннатҳои давлатдории миллӣ, арзишҳои ахлоқиу фарҳангии милллат ва дастовардҳои тамаддуни башарӣ таъя мекунанд.

КОНСТИТУСИЯ-ЛАЁМЕ АЗ ПИРЎЗИИ ТОЧИКОНИ САРБАЛАНД

Фарзона ИБРОНЭЗОДА,
донишҷӯи соли 5-уми
факултети филологияни ҳориҷӣ

Яке аз дастовардҳои бузурги Истиқлоли Ҷумҳурии Тоҷикистон қабули Конституция мебошад, ки 6-уми ноёбари соли 1994 сурат гирифтааст. Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун санади воломақоми миллат ва шоҳсунти утубории сулҳу ваҳдат раҳнамои ҳамешагии мо ҳоҳад буд. Сабаби ба вуҷуд омадани ин рӯйдоди бузурги таъриҳӣ, тақозои замон пешравии ҷомеа ва қишивари азизи тоҷикон гардид.

Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун санади мөъюрио ҳуқуқӣ эътибори олӣ ҳуқуқӣ дорад ва он арзиши олӣии миллат ҳисобида шудааст. 26-уми сентябрини соли 1999, 22-уми июняи соли 2003, 22-уми майи соли 2016 бо тариқи райпурсии умумиҳалӣ ба Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тағйири иловаҳо ворид карда шудаанд.

Мувофиқи Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ озодиҳои инсон ва шаҳрвандро давлат эътироф риоя ва ҳифз менамояд.

Ҳуқуқу вазифаҳои инсон аз ҷониби давлат эътироф ва кафолат дода мешавад. Конституцияи асосан шиносномаи давлату миллат ҳисобида мешавад, ки дар он номи давлат соҳти давлатдорӣ ва соҳтори он нишон дода мешавад. Он асосан ҷонуни асосии давлат ҳисобида шудааст. Конституцияи ҳуҷати мутъабару тақдирсози ҳар як миллату давлат аст.

Дар моддани 1-уми Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гуфта шудааст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон давлати демократӣ, ҳуқуқунед, дунявӣ ва ягона мебошад. Тоҷикистон давлати иҷтимоӣ буда, барои ҳар як инсон шароити зиндагии арзандана шаинишифои озодонаро фароҳам мөорад. Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тоҷикистон ҳаммаъиянд. Конституцияи барои сулҳу ваҳдат расидани тоҷикон наъши мухим бозид.

Дар таҳия ва омодасозии Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нақши Пешвон миллат Эмомалӣ Раҳмон низоҳт бузург аст. Имсол моя 28-солагии Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо як шукӯҳу шаҳомат ҷашн мегирем.

Рӯшиди устувори босуботи ҷомеа баҳусус, ҷомеаи мусоири Тоҷикистон тақозои менамояд, ки мевъерӯи Конституцияи пайваста такмил дода шаванд.

Ин тағйиротҳои Конституцияи барои рушди бемайлони соҳаҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷомеа мусоидат мекунад. Тағйири иловаҳо ба рушди минбаъдан равандҳои демократикунин ҳаётӣ ҷомеа ҳуқуқу озодиҳои инсон ва кафолати риояю ҳифзи онҳо мусоидат менамояд. Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби коршиносии байнамилалӣ яке аз конституцияҳои беҳтарин эътироф гардидаст.

Бояд ёдовар шуд, ки Конституцияи ҳамчун ҷонуни асосан олӣии давлат, муайянкунандаи асосҳои ташкил ва ғаъъолияти ҳокимиияти давлатӣ, низоми мақомоти давлатӣ, муносибату ҳамкориҳои байнҳамдигарии онҳо мебошад.

Боиси ифтиҳори мост, ки Коституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дастуру роҳнамои мардуми тоҷик гардид. Вазифаи ҳар яки мо ҷавонон дар он аст, ки Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро эҳтиром намоем.

МЕХРИ МОДАР

Савлатбай ЭМОМОВА,
донишҷӯи курси 3-уми
факултети химия, биология ва
география

Модар - модар ту беҳтарин армонӣ,
Шодӣ ба дилу ба ҳонадон эҳсонӣ.
Аз меҳру навозишат мунаввар олам,
Дар дадр ҳамеша ҷовидон мемонӣ.

Модар - сароғози ҳастии башар, оғарандо ва идомабоҳши ҳаҷати инсоният мебошад. Замири ўз мебошад, ба шоҳи мӯъузабат ва лутғу мөхрубони сиришта шудааст, ки ин хислатҳони начиб мадарро мавҷуди бузургу мӯқаддаси таомони давру замонҳо гардониданд.

Модар беҳтарин армон, азизтарин ҳасти, мӯқаддастарин мӯъизиза ва арзандатарин сарватест, ки ҳамагонро ҳаҷат баҳшидааст. Аз ҳастии пайкари бузургаш ба дили кас қуввату мадор, тавонишу қарор ва меҳру мӯҳаббати беканор пайдо мегардад.

Дар ҳақиқат модар ягона шахси мунису гамхор барои мост. Ҳар нағаси аз ҳаҷвали мурӯзон аст. Диши соғи беолошне дорад, ки ҳатто омода аст ҷони худро барои фарзандонаш фидо кунад.

Модар ситоран зиндагӣ, ситоран дураҳшонест, ки ҷаҳонро нурӯз чило мебахшад. Офтобест, ки лаҷзае аз болои кӯҳе баромада, дунҷро равшаниш ҳаҷат мебахшад.

Модар беҳтарин пушту паноҳ, арзандатарин ҳасти ҳаҷат, равшандиҳанди ҳар як ҳонадон, қуввату мадори дилҳои нотавонанд. Модарон сабабгори ҳамаи афзалиятҳои зиндагианд. Онҳо қуввати дилу ҷонанд, ки дар ҳар тапшиши дил ба мо ақлу заковат, меҳру мӯҳабbat ва эъҷозу ҳикмату ҳираду сарват мебахшанд.

Мехри модар ҳеч гоҳ аз фарзанд кам намешавад. Ҳастии модар барои ҳар як шахси баҳти бузургест, домони модар баҳишти воқеии ҳар як инсон аст. Барои ҳар як инсон аз ҳамаи шахси баҳшонданд, дуогӯ, мөхрубон, мушғиқ, гамхор, дӯстдорандан фарзанд танҳо модар аст.

НЕКӢ ҶИМОНАД ҶОВИДОН...

Олиямоҳ ТУРАХОНЭЗОДА,
донишҷӯи соли 1-уми факултети
омӯзгорӣ ва фарҳанҷ

Нӯшервони одил аз вазири худ мепурсад:
- Гавонгар кист? Бузургмеҳр ҷавоб медиҳад.
- Он ки бо ҳама некӣ кардан меҳоҳад. Нӯшервон боз мепурсад.
- Бадтарин кас кист?
- Бадтарин кас оност, ки бадҳоҳи одамон асту ба онон байд мекунад - мегӯяд Бузургмеҳр. Аз ин гуфтаҳо бармеояд, ки инсони нек бояд дар ҳама давру замон аз худ амали неке ба ёдгор гузорад, то пас аз марг ўро ба некӣ ёд кунанд. Нек будан амали нек аст. На ҳамаи одамон дар зинҷадӣ кори ҳайре мекунанду ҳамон шаҳси некусирши шинохта мешаванд. Шаҳси неку ҳайрандеш ҳамеша бообру, соҳиҳирад, некном ва дар маркази диққати ҳамагон аст. Накӯкорон ҳамеша бо мадади Оғаридгори бузург дар раҳманд. Беҳуда нагуфтаанд:

Ҳар ки ўро ҳайр одат мешавад,
Бегумон молаш зиёdat мешавад.

Накӯкорӣ яке аз хислатҳон бузурги инсонист. Шаҳси некусирши аз рӯзе, ки худро мешиносад, дар байни ёру рафиқон ва наздиқону пайвандонаш фарқ карда меистад. Асоси некиву накӯкорӣ ва ростҷавлии поквиҷонӣ дар тарбияи оилаӣ ва муҳити ихотакарда сурат мегирад. Волидонанд асос, ки тифлони худро дар рӯзгии ҳамеша бообру, соҳиҳирад, некном ва дар маркази диққати ҳамагон аст. Накӯкорон ҳамеша бо мадади Оғаридгори бузург дар раҳманд. Беҳуда нагуфтаанд:

Равшан ва аниқ аст, ки бунёди китobi қадимai тоҷикон "Авесто"-ро рафтари нек, гуфтори нек аз пиндори нек ташкил мекунад. Ӯре, рафтари гуфтору пиндори нек асоси хислатҳои наҷиби инсонианд, ки чун гарми офтоби рахшон ба дилҳо гармию ҳарорат, ба ҷашмом нурӯ рушни, ба ҳаҷт таровати дилҳасту ҳуҷӯ мебахшанд. Бузургмарде дар ин бора чунин изҳори андеша кардааст, ки сабаби зинҷагист: "Накӯкорӣ рисолати ҳар инсон аст. Инсоне, ки рисолаташро ба ҷо оварда наметавонад, дар ҷатори ҳайвон аст".

Ҳар як инсон маҳз тавассути некиву накӯкорӣ, саҳоватмандиву мardonagӣ метавонад сазовори номи неку рузгори осоишта бигарداد.

Зи некон ҳар нағас некӣ ҷиомонад,
Касе кӯй нек зист, арзе ситонад.

ҚУРЬОН, ҲАДИС ВА БАЛО- FAT ДАР АШЬОРИ НОСИРИ ҲУСРАВИ ҚУБОДИӢ

Мадина БОЙМУРОДОВА,
донишҷӯи соли 3-уми
факултети филологияи тоҷик ва
журналистика

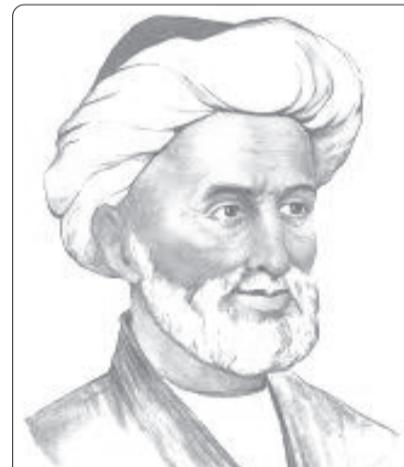
Китоби муқаддаси Қуръон бо равишу услубаш, забону маънониш иҳомдиганди аввал барои таомони шиорин ва нағисандагони олами араб, мамлакатҳои зери хилофати исломӣ ва умуман мусалмонони дунё ба ҳисоб рафт, иқтибос овардан аз ин китоб омили асосии пашн гардиданд ҳодими адибон дар тамоми сарзинҳои мусалмонон мебошад.

Баъд аз китоби муқаддаси Қуръон сарҷашмаи дигари ҷӯдидиҳи шоирон ва нағисандагон ин ҳадисҳои ахлоқи наਮуనавии пәёмбари ислом ба ҳисоб рафт, оҳирон сарҷашмаи исломӣ барои онҳо илми балоғат мебошад. Шоирони нағисандагон аз сарҷашмаҳои исломӣ ба хубӣ оғаҳӣ доштанд. Оғаҳӣ доштани онҳо аз дараҷаи баланди донишӣ онҳо шаҳодат медиҳад.

Носири Ҳусрав аз ҷумлаи он шоироне мебошад, ки аз ин сарҷашмаҳои сегонаи динӣ доир ба адабӣт ба хубӣ оғаҳӣ дошт ва таъсирӣ ин сарҷашмаҳо дар ашъораш ба шакли назоррас намоён гардidaast.

Зеро ўз шеършо танҳо барои хизмати дини Ислом, ривоҷи ақидаҳон мазҳабӣ, ҳикмати насиҳат, ахлоқ, василаи даъвати мадрӯм ба сӯи покиҷу ростқавӣ, дурӣ аз палидигҳо равоне намудааст. Шоир бештар ба тағсирӣ оятаҳои Қуръони Карим пардохтааст, зеро ки ўз ҷумлаи пешвӯёни мазҳаби исмоилия ба ҳисоб меравад. Ақидаи пайравони ин мазҳаб чунин аст, ки гӯё танҳо имомон ва пешвӯён метавонанд ба таъвии китоби муқаддас пардоҳанд. Ин гунае, ки худи шоир мегардад:

Пеш ор Қуръон баррас аз ман,
Аз мушкину шарҳашу маъюни.
Бин кӯҳ моро, агар надонам,
Без зон, ки ту бехирад бар онӣ.
Лекин ту най ба им машҳур,
Машгул ба тоду тайлласонӣ.
Эй мискин, Ҳузузати Ҳурросон.

ҲАРФИ

Бар ҳуқрама накун шубонӣ.

Кай гирад панд ҳодил аз ту,

Дар шӯра ниҳол чу нишонӣ!

Шоир дар зеҳнаш бисёр калимаву ибораҳои китоби муқаддаси Қуръон ва ҳадисҳои пәёмбари исломро ҳифз намуда, дар ашъораш ба калимадои забони форсӣ онҳоро дар қолаби шеъри форсӣ ҷой намудааст. Агар ба ашъори ўз назар андозем, бисёрро аз калимаву ибораҳои қуръонӣ ба назар мерасанд. Ҷунонҷӣ шоир мегӯяд:

Ҳонаи ҳаммор чу қасри машид,

Минбар вайрону масоҷид ҳароб.

Ибораи "қасри машид"- қасри баланд- иқтибоси қуръонӣ буда, дар ояти 45-уми сурои Ҳаҷаҷ омадааст.

Истифодан калимаву ибораҳои китоби муқаддаси Қуръон дар ҷӯдидиҳи шоир зиёд аст, маҳсусан дар ҷӯдидиҳи назмаш. Ин аз ғани буани донишӣ қуръонии шоир шаҳодат медиҳад. Мисолҳои зерин Ҷаёнгари истифодан маъниҳои оятаҳои қуръонӣ аз ҷониби шоир дар ҷӯдидиҳи назмиаш мебошад:

Яке рӯзнома аст мар-корҳоро,

Ки онҳоро Ҳаҷондорӣ Додор донад.

Яъне, барои ҳар як мусалмон номан аъмол вуҷуд дорад, ки онро танҳо Ҳудованди Таъюл ва одил медонад. Ин байт тарҷумай оятаҳои 13-14-уми сурои Исрӯ мебошад, ки Ҳудованди Таъюл дар китоби муқаддаси Қуръон мефармояд: "Номаи аъмоли ҳар як инсонро дар гарданаш мутасил соҳтем ва дар рӯзи қиёмат барои ўзномаеро, ки кӯшиҳои мебонад берун моеварем. Ба ў мегӯяմ: номаи аъмолдоятро бихон, кофӣ аст, ки имрӯз ҳудат мусоҳиби худ бӯшид".

Киро бошад гарон имрӯз рафтан ба роҳи тоҷат.

Гарон ояд мар-он қасро ба рӯзи ҳашар мизонанд.

Дар ин байт шоир мазмуни ояти 8-уми сурои "Аъроф"-ро ба назм даровардааст, ки Ҳудованди Таъюл дар китоби муқаддаси Қуръон мефармояд: "Дар он нӯҳ вазн (аъмоли бандон) ба василай мизон, тарозу санҷида мешавад" ҳаҷ аст пас ҳар кас, ки аъмоли аммоаро бихон, кофӣ аст, ки имрӯз ҳудат мусоҳиби худ бӯшид".

Аз феъл ба фазл шав, ғиафзой,

В-аҳазон ҷоҳи дар даст шодмана мабош,

АРВОҲ ЧИСТ?

Суръати пахшшавии рӯҳ ё ин ки андешаю тафаккури инсонӣ аз суръати рӯшной хело ва хело ҳам зиёдтар аст, метавон гуфт, ки фаврӣ аст. Агар рӯҳ аз бадани нотайёр аз як миқдори муайяни вақт зиёдар берун монад хатари марги физикии бадан пеш меояд.

Субҳи имрӯз байди боз кардани саҳифаи худ дар фейсбук дидам, ки нафаре бо номи Баҳриддин Шодиевич (Вагӣ) итилоши зериро ба чоп расондааст:

"Арвоҳ чист? Субъекти динӣ ё падидаи ба мо номаълуми физикий? Чаро ба ин мағхум имрӯз шояд аксари мардум бовардоранд? Дар тамоми динҳо ба арвоҳ ба як чизи мақбул менигаранд. Фалсафаи моддиёти диалектикаи арвоҳро ҳамчун як мағхуми хато ва афсонавӣ медонад. Бархе ҷараёнҳои дигари моддиёт низ арвоҳро як мағхуми ғайримақбул медонанд. Моддиёти метафизикий бошад арвоҳро як падидаи ба мо номаълуми физикий медонад. Оид ба ин меҳоҳем ақидаи мардумро дар шарҳо бубинем. Марҳамат!"

Албатта ин бародар оид ба суоли худ "Арвоҳ чист?" шарҳи "ақидаи мардумро" бо чи мақсаде, ки набошад, меҳоҳад ҷавоб бигирад. Муайян нест, ки аз қадоми сабаб ин саволро дар саҳифаи фейсбуки ман чоп кардааст, ҷунки акси эшон дар саҳифааш нест ва маълум нест, ки номаш мустаор ё номи худаш, аммо барои ман мухим саволи ўаст, ки "Арвоҳ чист?". Ё ин ки маро санчиш карданианд? Ҷунки на ҳар инсон, ё ин ки донишманде ё мутафаккире ҳоҳиши ба ин саволи хело ҳам мушкили фалсафӣ ва иғворонаи илмӣ ба маънои мусбати ин калима розӣ мешавад ҷавобе нависад.

Ман қўшиш мекунам, ки бо як ҳиссиёти бочуратона ва боваринок аз биниши концепсияи фалсафии худ "Гароиш ба озодӣ", яъне гароиш ба озодӣ ангезаи асосии инкишоф, мақсад ва мароми олии тамоми модиёти аст" ба ин савол ҷавоби худро бидуни ишора ва муқоиса ба андеша ва назари дигар олими мутафаккирони гузашта ва имрӯза ва ҳамчунин китобҳои динӣ ва эзотерикӣ (пинҳонӣ) кӯтоҳ нависам, ҷунки барои ҷавоби муфассал додан ба ин савол бояд як китоби қалон навишт.

Арвоҳ мавхум ё тассавурест, ки ҳам илмҳои динӣ ва табӣӣ, аз он ҷумла, фалсафа ва физика сару кор мекунанд. Илмҳои материалистии академикии имрӯза дар бораи вучуд доштани арвоҳ ҳамчун як падидаи абдӣ ҷавоби манғӣ медиҳанд.

Барои он ки мо маънини мағхуми арвоҳро дарк кунем, бояд маънини мағхуми рӯҳро боз намоем. Рӯҳ ин ҷараёни интегралии маҳсули тамоми протесҳои физиологии, инстинктӣ ва шуурии бадани инсон,

яъне ҷони инсон бефосила ва пайдарпай дар давоми тамоми ҳаёти ўст. Арвоҳ ин заҳира ва пасандоз шудани ҷараёни интегралии рӯҳ аз рӯзи таваллуд то охири умри инсон, яъне то аз дунё гузаштани инсон.

Коинот аз торҳои хело борик, мустаҳкам ва бениҳоят дарози эфир, ки ба се самти фазо перпендикуляр ба ҳам равона шудаанд, иборат аст. Яке аз ҳосиятҳои асосии ҷунни инсон фазо он аст, ки дар кӯчи коинот қадом тағириrote ё амале, ки ба вуқӯй наояд, аз он ҷумла, тағириoti ҷараёни рӯҳи

инсон, бевосита, беист ва пайваста дар ин торҳо ҳамчун заҳираи иттилоотӣ сабт мешаванд ва абдӣ бокӣ мемонад. Ба шакли потенциалий дар ҳар як нуқтаи коинот дар бораи гузашта, ҳозира ва ояндаи тамоми олами коинот иттилоот вучуд дорад ва дар сурати дароҷаи баланд расидини инкишофи шуури инсон ҳар нафар метавонад ин рамз ва сирри пурраи ин иттилоотро дарк ва ба манфиати худ истифода кунад.

Яке аз фарқиятҳои асосии дароҷаи инкишофи прогрессивии олами зинда ин нишондоди нисбат ба вазни мағзи сар ба вазни бадани онҳо (церебрализация-зиёд шудани вазни мағзи сар) мебошад. Аз ҳуҷайраҳои одитарини пеш аз ҳама пайдошудаи ҳаёти зинда нисбат ба вазни мағзи сар ба вазни бадан, ки шакли дифузӣ дошт, яъне тақсими бефосилаи мағзи сар дар тамоми бадан, ин нисбат қарib, ки нол барobar аст. Аз наҳанг ба 1/10 000, аз шер - 1/550, аз сар - 1/250, аз маймун - 1/100 ва аз одам ба 1/48 барobar аст. Агар ин нисбат ба 1/1 расад, инсон худомонанд мебошад. Дар ин ҳолати ҳосияти индуkti

шавад ва ба дароҷаи озодии мутлақ мепрасад. Дар ҷунни ҳолат инсон қобилияят пайдо мекунад, ки дар тамоми фазои коинот ҳар ҷа ҳозира ва ҷа дар оянда буда аз тамоми иттилооти барои зиндагаш мухимро пайдо кунад.

Инсон ба ҷунни дароҷаи баланди инкишофи дар сурате мерасад, ки дар вучудаш дигар тарсуваҳам набошад ва нисбат ба зинда буданаш дар оянда боварии мутлақ дошта бошад, яъне дар ояндаи хеле дур гуфтани мумкин, ки инсон ба дароҷаи баландтари инкишофи худ мерасад ва дар ин сурати ҷони инсон дар бадани ў доимӣ мемонад, яъне инсонҳо дигар намемиранд. Инкишофи озоди ҳар як фард вазифаи ҳамагон мешавад. Дар сурати зери ҳатар мондани амнияти ҷони ҳар як нафар дигарон барои раҳои ўзин аз ин ҳатар тамоми корҳоро, ки лозим аст, анҷом мединанд.

Дар нигаҳдории ҷон дар рӯи замин тамоми олами зинда аз ҳаёти одитарин то одам бениҳоят манфиатдоранд ва яқдигарро дӯст медоранд. Дар ҷойҳои лозими барои нигаҳдории ҷони дигарон аз ҷони

ҳуд мегузараанд. Масалан, агар гулҳо, меваҳои бοғ ва ҳайвонҳои хонагӣ аз муюширати ҳаррӯза бо соҳибашон қанда шаванд ва ба дигар алтернативи ўро пайдо нақунанд ёбӣ мешаванд, яъне аз биниши биологӣ як қадам ба қафо мераవанд. Гулҳо хор мебароранд, меваҳо ва ҳайвонҳо хурд мешаванд. Лекин аз тарафи дигар дар тақсими ҳӯрока ва дигар дороҷоҳо атроф тамоми олами зинда ҳам дар байнӣ намудҳои яҳкели биологӣ ва ҳам байнӣ тамоми олами зинда рақобати ҳелҳо ҳам саҳт вучуд дорад ва онҳоро маҷбур месозад, ки аз рӯи қонуни Дарвин интиҳоби табии амал кунанд.

Одамони фавқуллода, пайғамбарон ва нафароне, ки қобилияти пешгӯй кардан доранд, табиони мардумӣ ва ғайра дар баязе ҳолатҳо ба ҷунни қобилияти нисбати вазни мағзи сар ба вазни бадан ба 11 мерасанд, яъне ба қобилияти инсони комил шомил шуда худомонад мешаванд. Дар ҷунни ҳолатҳо дар бадан барои беҳрун омадани рӯҳ ягон муқовимате вучуд надорад ва рӯҳ аз бадан тамоман ҷудо мешавад. Суръати пахшшавии рӯҳ ё ин ки андешаю тафаккури инсонӣ аз суръати рӯшной хело ва хело ҳам зиёдтар аст, метавон гуфт, ки фаврӣ аст. Агар рӯҳ аз бадани нотайёр аз як миқдори муайяни вақт зиёдар берун монад ҳатари марги физикии бадан пеш меояд.

Ноқилҳо ба дароҷаи гузаронандагии фавқуллодаи ҷараён (сверхпроводник) дар сурате мерасанд, ки агар дар доҳилашон ягон монеа, муқовимат ва зиддияте барои гузаронидани ҷараёни электрикӣ набошад. Дар ин ҳолати ҳосияти индуkti

вии ноқил аз ноқил тамоман берун меравад ва ҷараёни неруи электрикӣ ҳеч гоҳ ҳомӯш намешавад ва абдӣ мемонад, мисли он ки ҷон дар бадани инсон абдӣ шавад.

Акунун дар мисоли ҷараёни электрикӣ нерӯгоҳҳо баркии обӣ кӯшиш мекунам, ки маънини ҷон, рӯҳ ва арвоҳро ба шакли оддӣ ва оммағаҳам маънидод кунам. Обе, ки дар обамбор аст ба шакли муқоисавӣ ин потенциали ҷони инсон, яъне заҳираи ҷон дар бадан аст, нерӯи электрикӣ, ки бефосила дар ҷарҳаҳо тавлид мешавад ва ба нерӯи корманд табдил мейёбад, ҷараёни рӯҳи инсон аст, ки натиҳаи кору зиндагии ўст ва дар ҷамъ қулли миқдори обе, ки аз ҷарҳаҳо нурӯгоҳи обӣ дар муддати тамоми мӯҳлати кории нерӯгоҳ гузашта, нури барқӣ тавлид мекунанд, заҳираи арвоҳ мебошад.

Дар муқиса яку яқбара сар доддани оби обамбор ва ба нерӯи барқӣ табдил доддани он дар кори нерӯгоҳи барқӣ бо марги инсон монанд аст, ки боқимондаи потенциали ҷон ҳамчун қисми асосии арвоҳ яку яқбара аз бадан берун баромада, ба заҳираи пешниҳаи арвоҳ мегайвандад. Илми физикии хоziразмон тасдиқ кардааст, ки робитаи арвоҳ бо бадани инсон дар чилум рӯзи байд аз марғ қанда мешавад. Байди вазнҳои инсон пеш аз марғ ва байд аз марғ вазни инсон яку яқбара то 9 грамм кам мешавад. Мисле, ки энергияи кинетикий аз рӯи формули Ейнштейн энергияи баробари масса зарби квадрати рушнон мебошад. Арвоҳ дар ҷамъулҷамъ баробар аст ба миқдори рӯҳи инсонӣ, ки дар давоми ҳаёти ўзин гаштаст ва ҷамъ бо қисмати рӯҳи инсонӣ, ки фавқуллода аз бадан дар вақти марги ўзин берун мешавад.

Ҷамъи арвоҳи инсонҳо ба шакли фахматор (ноосфер) бо нафарони зинда дар муносабати мутақобила ҷойгир буда, ба онҳо вобаста ба рафторашон хубиҳо ба бадиҳоро, ки лозим мебароранд, пеш мөвараманд. Яке аз поступатҳо фундаментали табии он аст дар тамоми коинот монанд ба монанд ба якдигар қашиши мутақобила ҷозиба доранд. Барои ҳамин, вокуниши натиҳаи некӣ ва бадии инсонро пеш аз ҳама арвоҳи гузаштагони наздиқаш муйян ва подош мекунанд.

Аз нигоҳи этиологияи забонҳои қадими хиндуевропӣ калимаи арвоҳ аз се решашо ҷойгир аст: "ар" - боло баромадан ба ӯ, "в" - "ов", "об" ё бо англисӣ "оф" - ҷараёни берун баромадан ва "ox" - миқдори муайяни гармӣ, ки аз бадан яқбара берун меравад. "Рӯҳ" - "r" - ӯ, "y" - пахшшавии горизонаталӣ ва "x" - шакли кутоҳшудаи "ox" - миқдори муайяни гармӣ, яъне пахшшавии пай дар пай ва бефосилаи як миқдор гармии натиҳаи фаъолияти ҷони инсонӣ.

Ин буд ҷанд сухан дар бораи маънии арвоҳ. Дар ояндаи наздиқ ман муфассал ба ин масъалаи дар қисми сеноми китobi "Гароиш ба озодӣ", ё роҳи тӯлонии расидан ба дароҷаи мутлақи озодӣ ва доимӣ будани ҷон дар бадан" машғул мешавад.

Умедворам ин навиштаҳои ман бароянот мӯғид бошад. Зиндаю саломат бошад.

Ҳоким МУҲАББАТОВ, муалифи китobi "Гароиш ба озодӣ"

Чавон

ВАҚТ
ПУЛ
КУВАТ

Ривоят ва ҳадисҳои исломӣ

Мард

ВАҚТ
ПУЛ
КУВАТ

S.J

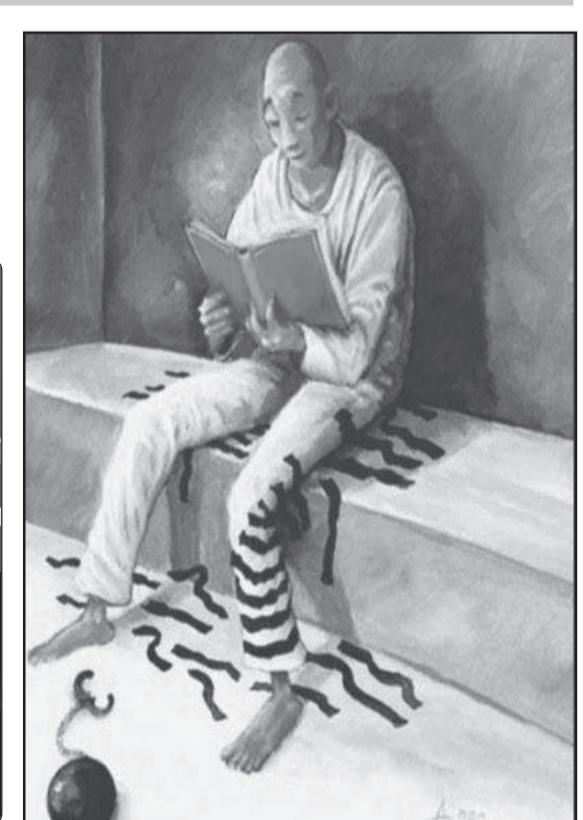
Пир

ВАҚТ
ПУЛ
КУВАТ

АКСҲОИ ГҮЁ

МАОШИ МЕССИ ДАР ПСЖ НИСБАТ БА АСЬОРИ
ТОЧИКӢ - СОМОНИЙ, ЧИ ҚАДАР АСТ?

459 МИЛЛИОН СОМОНИЙ ДАР ЯК СОЛ
48 МИЛЛИОНУ 403 ҲАЗОР СОМОНИЙ ДАР ЯК МОХ
8 МИЛЛИОНУ 874 ҲАЗОР СОМОНИЙ ДАР ЯК ҲАФТА
1 МИЛЛИОНУ 130 ҲАЗОР ДАР ЯК Рӯз
51668 СОМОНИЙ ДАР ЯК СОАТ
872 СОМОНИЙ ДАР ЯК Дақиқа
14 СОМОНИЙ ДАР ЯК СОНИЯ

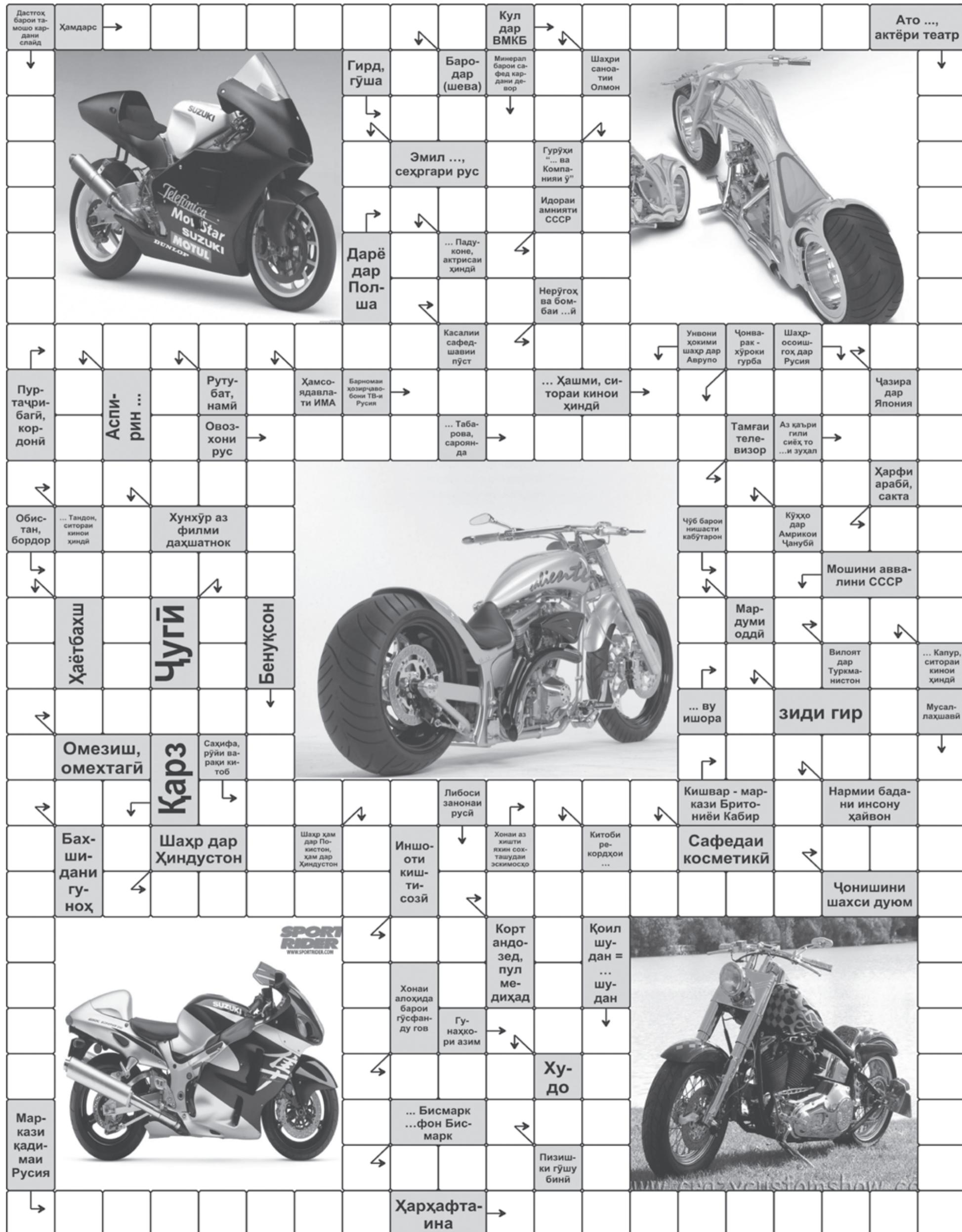

ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

Ба кроссворди шумораи гузашта 4 нафар хонандада чавоб пешниҳод карданд: Тошматов Ҳусрав (15.10.2021, соати 07:15, бехато), Каримзода Ҳисайн (15.10.2021, соати 07:20, 1 хато), Мадасони Азизмад (15.10.2021, соати 08:55, бехато), Тошматов Умар (16.10.2021, соати 13:00, бехато) Голиб Тошматов Ҳусрав аст, зеро кроссвордро бехато пур карда, ба идораи рӯзнома равон кардааст.

Хондааे, ки чавобхой худро аз назар гузаронидан меҳоҳад, метавонад ба идораи рӯзнома ташриф биоварад. Дониши худро сайқал дилҳед, чӯйнда бошед ва насиби мукофотпулӣ дар ҳаҷми 100 сомонӣ гардед!

Мүхлат ин кроссворд то 15-уми март муайян гардидааст

ДИҚҚАТ!

**ХОНАНДАЕ, КИ ПЕШ АЗ ҲАМА КРОССВОРДРО БЕХАТО ПУР ҚАРДА, БА ИДОРАИ РЎZNOMA ПЕШНИҲОД МЕКУНАД, БО МУКОФОТИ ПУЛӢ
ДАР ҲАҶМИ 100 СОМОНӢ ҶАДРДОНӢ ҚАРДА МЕШАВАД.**

Ҳар як шаҳрванди ҳудогоҳи қишинвар бояд то чӣ андоза мӯҳим будани истиқлолу озодӣ, давлати миллӣ, сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллиро амиқан дарк намояд ва барои таҳқиму тақвият бахшидани низоми давлатдории демократӣ ва ҳуқуқбунёду дуняви, ки бо майлу иродай ҳалқи Тоҷикистон интихоб шудааст, саҳми ватандӯстонаи хешро гузорад.

ХУШҲАБАР

Санаи 28.10.2021 саромӯзгори кафедраи химия ва методикаи таълими ғонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Уроқов Мирзомурод давлатмуродович рисолаи номзадиашро дар мавзӯи "Асосҳои методии ҳамбастагии методҳои таълим ва тарбия дар иҷрои вазифаҳои таълими фанни химия" (аз рӯи маводи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ), зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ, профессор Ҳолназаров Санг барои дарёфтҳои дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтиноси 13.00.02-Назария ва усулҳои омӯзишу парвариш (химия) дар Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-044 назди ғонишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ муваффақона дифоъ намуд.

Маъмурияти ғонишгоҳ ўро бо ин дастовардаш табрику таҳният гуфта, ба ў ва роҳбари илмиаш профессор Ҳолназаров Санг саломатӣ ва комёбидҳои беназирро таманно мекунад.

ОЁ МЕДОНЕД?

1. Дар Швейцария кӯдақон аз синни 4-солагӣ ба мактаб мераванд.
2. Дар Таиланд зери по кардани пул манъ шудааст, зеро дар он акси шоҳ тасвир ёфтасст ва ин беҳҳтиромӣ нисбат ба ў шумурда мешавад.
3. Тайпан-аз ҳама заҳрноктарин навъни мор дар рӯи Замин мебошад. Захри он барои куштани 100 одам кифоя аст. Ин навъни мор дар ҳудуди Австралия ва Гвинеяи

Нав зиндагонӣ мекунад.

4. Аз як чӯби дарахти андозааш миёна беш аз 160 000 қалам тайёр карда мешавад.

5. Ба ҳисоби миёна, одам 3 соли ҳаёти ҳудро дар ҳоҷатхона мегузаронад.

6. Дар Швейцария барои қади сагва дар Норвегия бошад, барои дарозии он андоз месупоранд.

7. Балхаш-ягона кӯле мебошад, ки дар таркибаш ҳам оби ширин (дар қисмати гарбияш) ва ҳам оби шур (дар қисмати шарқияш) дорад. Ин кӯл дар Қазоқистон ҷойгир аст. Ҷолибияташ дар он аст, ки ин обҳо

ҳангоми ба ҳам расидан омезиш намеёбанд ва як сарҳаде (хате) байни онҳо пайдо мешавад.

8. Ҷав дар таркибаш аз одам дида, 2 маротиба бештар ген дорад.

9. Пасттариин ҳарорате, ки дар бадани одам ба қайд гирифта шудааст 14,2? мебошад. Ҳарорати бадани одами солим одатан аз 35-36,6? кам ё зиёд намешавад.

10. Аз 44 президенти ИМА 8-тоҷиҳ ғонишгоҳи Ҳарвардро ҳатм намудаанд.

Таҳиякунанда: Шаҳзод Орифӣ

СОПРӯЗ ҲУҶАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва ғонишҷӯёни ғонишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "АнВори ғониш" омӯзгорон ва кормандони зерини ғонишгоҳо, ки моҳи ноябрин солиёни гуногун таваллӯд шудаанд, табрику таҳният гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбидҳои беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ ҳушбаён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ хоккор бошад! Ҳеч гоҳ БАҲТ ва ХИЗР кошонан шуморо тарқ насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиву ҳурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бод!

Бигузор дар умратон баракат ва дар қасбатон муваффқият пайваста амалий гардад.

- РАҲМАТОВ ҮМЕД, 01.11.1983, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
- НАЗАРОВ ШОДӢ, 01.11.1993, нозори тестӣ;
- СИРОЧИДДИН ҒАВЛАТАЛӢ, 01.11.1991, асистенти кафедраи математика ва методикаи таълими он;
- МУРОДОВ АМИРАЛӢ, 02.11.1953, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти томактабӣ;
- ОДИНАЕВА СИТОРА, 03.11.1984, асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;
- БАХТОВАРИ АНВАР, 04.11.1991, асистенти кафедраи география ва сайёҳӣ;
- ИСМОИЛОВА МУБОРАК, 04.11.1963, асистенти кафедраи химия ва биология;
- ПИРАКОВА НАСИБА, 05.11.1988, асистенти кафедраи илмҳои компютерӣ;
- ХУДОЁРОВ ҚУРБОН, 05.11.1946, саромӯзгори кафедраи химия ва биология;
- САЙДАЛИЕВ АБДУЛАЗИЗ, 05.11.1948, саромӯзгори кафедраи физика математикаи таълими он ва технологияи материалҳо;
- ШЕРОВА ИДИГУЛ, 05.11.1972, лаборантини кафедраи география ва сайёҳӣ;
- ГУЛОВ РУСТАМ, 07.11.1981, сардори Раёсати тарбия;
- РАҲИМОВА САВРОНБӢ,

- 08.11.1945, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи забонҳои мусоири рус (75-солагӣ муборак бошад!);
- ЛОИҚОВ ҲУШҚАДАМ, 08.11.1994, мутахассиси Раёсати илм ва инноватсия;
- РАҲИМОВА САРВИНОЗ, 09.11.1992, асистенти кафедраи илмҳои компютерӣ;
- УСМОНЗОДА СОРБОН, 09.11.1994, асистенти кафедраи сиёсатшиносӣ;
- КЕНҶАЕВА ОЗОДА, 11.11.1964, саромӯзгори кафедраи забони тоҷикӣ;
- ҚУРБОНАЛИ САИД, 11.11.1992, асистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва матодикаи таълими он;
- НАЗАРОВА РУХШОНА, 12.11.1981, асистенти кафедраи забони русӣ;
- ҚУРБОНОВ НЕКРӯЗ, 13.11.1992, асистенти кафедраи иқтисод ва идора;
- АМИРОВ ФАЙЗУЛЛОХУҶА, 13.11.1965, саромӯзгори кафедраи фалсафа (55-солагӣ муборак бошад!);
- ШАМШОДИ ҶАМШЕД, 14.11.1993, мудири кафедраи забони тоҷикӣ;
- РАФИЕВ САФАРХОН, 14.11.1983, номзади илмҳои педагогӣ, ноиби ректор

онд ба илм ва инноватсия;

24. АРБОБОВ ҶАМОЛИДДИН, 15.11.1960, пособон (60-солагӣ муборак бошад!);

25. САФАРОВ ҲОЛМАД, 16.11.1960, саромӯзгори кафедраи таърихи ҳалқи тоҷик;

26. НУРМАТОВ НЕҶМАТУЛЛО, 17.11.1989 асистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ;

27. РАҲИМОВА ҚУРБОНБӢ, 17.11.1978, асистенти кафедраи иқтисод ва идора;

28. ДАВЛАҲМАДОВА ОБИДАМО, 18.11.1976, фаррош;

29. АЗИМОВ САИДИБРОҲИМ, 19.11.1958, саромӯзгори кафедраи илмҳои компютерӣ;

30. МИРЗОЕВА БУНАФША, 22.11.1974, номзади илмҳои педагогӣ, устоди кафедраи таҳсилоти ибтидӣ;

31. РАСУЛОВА ЛУТФИЯ, 22.11.1988, номзади илмҳои иқтисодӣ, декани факултети иқтисод ва идора;

32. САЙДАМИРОВА МУҶАДДАС, 22.11.1955, саромӯзгори кафедраи забонҳои ҳориҷӣ (65-солагӣ муборак бошад!);

33. АБДУЛЛОЕВ НАСРУЛЛО, 24.11.1986, номзади илмҳои сиёсӣ, мудири кафедраи фалсафа;

34. ЛУҶМОНОВА НИГИНА, 24.11.1961, фаррош;

35. РАҲМАТОВА РАЙҲОНГУЛ, 25.11.1970, асистенти кафедраи физика, матодикаи таълим ва технологияи материалҳо (50-солагӣ муборак бошад!);

36. ҲУСЕЙНЗОДА АМИНҶОН, 26.11.1986, декани факултети таърихи ҳуқуқ ва муносабатҳои байналмилалӣ;

37. БОБОЕВА ТАБАССУМ, 27.11.1987, коргузори кафедраи назарияи иқтисодӣ;

38. ГУЛОВ САТТОР, 28.11.1962, мудири шуъбии ҳисоб;

39. ВАТАНОВА ГУЛ, 30.11.1969, фаррош;

40. ҲАСАНОВ МАҲМАДСАИД 30.11.1989, асистенти кафедраи фалсафа.

ЗИНАТИ ИСНОН СЕ ЧИЗ АСТ: ИЛМ, МУҲАББАТ ВА ОЗОДИ

АНВОРИ ғониш

МУАССИС:
донишгоҳи давлатии қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, ректори ғонишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО, доктори илмҳои фалсафа, профессор

ХОЛИҚЗОДА АЙНИДДИН, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД, доктори илмҳои таърих, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН, ховаршинос, профессори фахрии ғонишгоҳ

РАФИЕВ САФАРХОН, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

НАЗАРОВ ҲОТАМ, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

АБДУСАМАДЗОДА ЭРАҶ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

САРМУҲАРИР:
ҶАҲОНГИР РУСТАМШО, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

Андеша ва акидаҳои нашршудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузориши ҳақида расмии ҳайати эҷодии рӯзнома маҳсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба уҳдаи муаллиfon ast.

Рӯзнома дар ҶДДМ "Мега-принт" ба табъ расидааст. Адади нашр 6000

Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/P-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англӣӣ нашр мешаванд. Рӯзнома тарииқи обуна дастрас мегардад.

НИШОНӢ:
735360. ш.Қўлоб, кӯчаи С.Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj
Телефон: корӣ: (83322) 3-31-15, мобилий: 985-76-77-12; 981-00-02-19